Največji slovenski dnevnik v Združenih državah
Velja za vse leto - - - $6.00
Za pol leta - - - - - $3.00
Za New York celo leto - $7.00
Za inozemstvo celo leto $7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3—3878 | Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1870 | TELEFON: CHelsea 3—3878

NO. 282. — ŠTEV. 282. | NEW YORK THURSDAY, DECEMBER 1, 1932. — ČETRTEK, 1. DECEMBRA 1932 | VOLUME XL. — LETNIK XL.

HOOVER BO PRIPOROČIL DAVEK NA PRODAJO

PREDSEDNIK BO VSE PRESENETIL S SVOJIM IZČRPNIM PROGRAMOM ZA URAVNOVEŠENJE PRORAČUNA

Davka na pivo Hoover baje ne bo priporočil. — Vedno večje zahteve veteranov spravljajo zakonodajce v zadrego. — Ameriška Legija je ustanovila nov agitacijski odbor. — Garner bo skrajšal kongresnikom božične počitnice. — Tekom prihodnjega zasedanja bodo razpisani novi davki. — Francija baje ne more plačati.

WASHINGTON, D. C., 30. novembra. — Iz precej zanesljivega vira se je zvedelo, da bo predsednik Hoover v svoji poslanici, ki jo bo naslovil na kongres, priporočil davek na prodajo.

Predsednik že več dni sestavlja poslanico ter je dospel do točke, ko je treba staviti nekaj konkretnih predlogov glede uravnovešenja proračuna. — Navzlic splošnem zmanjšanju stroškov, ki ga predlaga administracijo za prihodnje leto, bo v zvezni blagajni brez dvoma velik primanjkljaj, če ne bo mogoče zamašiti vrzeli med izdatki in dohodki.

Davek na prodajo je kongres v svojem zadnjem zasedanju zavrgel, dasi ga je predsednik priporočal.

V Washingtonu so uverjeni, da bodo v teku prihodnjega kongresnega zasedanja razpisani novi davki.

Voditelji demokratov, ki so dosti razpravljali s prihodnjim predsednikom Rooseveltom, upajo, da bo razpisan davek na dobro pivo.

Predsednik Hoover ne smatra legalizacije dobrega piva za nov davčni vir, vsled česar tega ne bo priporočil.

V kongresu je dosti republikancev, ki so za davek na pivo in za davek na prodajo, toda odločiti se bodo morali za to ali ono. Splošno se domneva, da bo predsednik s svojim programom glede proračuna vse presenetil.

Primanjkljaj znaša sedaj sedemsto milijonov dolarjev, pa se bo v teku enega leta podvojil. ako ne bodo uveljavljene drastične odredbe.

Velike preglavice delajo vladi in kongresnikom tudi veterani, ki se pojavljajo z novimi in vedno večjimi zahtevami. Ameriška Legija je ustanovila nov agitacijski odbor, kojega člani bodo skušali vplivati na kongresnike.

WASHINGTON, D. C., 30. nov. — Speaker poslanske zbornice in bodoči podpredsednik Garner je rekel, da so dva tedna trajajoče božične počitnice kongresnikov dosti predolge in da jih bo skušal skrajšati na tri dni. Po njegovem mnenju je treba v sedanjih resnih časih delati, ne pa počivati.

WASHINGTON, D. C., 30. novembra. — Danes v tukajšnjih vladnih krogih izjemoma niso razpravljali o dolgovih. Toliko več so pa razpravljali o svetovni gospodarski konferenci, ki se bo sestala kmalu po novem letu.

Tajniki Stimson, Mills in Chapin so se dve uri posvetovali z Egmundom E. Dayem in Johnom H. Williamsonom, ki bosta zastopala Združene države na svetovni gospodarski konferenci v Ženevi. Takoj po konferenci so odšli tajniki v Belo hišo, kjer so konferirali s predsednikom Hooverjem.

— Državni zakladničar je rekel časniškim poročevalcem:

— Ne, o vojnih dolgovih nismo razpravljali. — Posvetovali smo se le o gospodarski konferenci in posvetovanja so bila le informativnega značaja.

Mills je dostavil, da dan otvoritve velike gospodarske konference še ni določen.

Konferenca se bo bavila le z gospodarskimi in finančnimi zadevami.

A. F. of L. za zmanjšanje priseljevanja

WASHINGTON, D. C., 30. nov. — Ameriška Delavska Federacija je na svoji tukaj se vršeči konvenciji sklenila, da je treba priseljevanje, razen v izjemnih slučajih, popolnoma prepovedati. Federacija je bila že več desetletij proti priseljevanju kontraktnih delavcev ter je bila vedno za skrčenje priseljevanja v splošnem, tako daleč pa ni še nikdar šla kakor v svojem današnjem zaključku.

Nadalje se je izrekla konvencija za zborovanje proti nezaposlenosti.

Thomas J. Donnelly, tajnik Delavske Federacije v državi Ohio, je rekel:

— V naši državi je bila leta 1921 poražena predloga za zavarovanje proti nezaposlenosti. Ako bi bila predloga sprejeta, bi imela država Ohio ob začetku depresije v svoji blagajni sto štiriinosemdeset milijonov dolarjev za podporo nezaposlenim.

Značilno je, da je bila sprejeta resolucija, ki zahteva takojšnje črtanje osemnajstega amendmenta.

— Dežela — je rečeno v resoluciji — je spoznala prohibicijo po njenih sadovih. Federacija je zato, da se vrnemo čimpreje k pametnejšim razmeram.

Ko je predsednik Green omenil, da gre Federacija v tem pogledu nekoliko predaleč, je nastal v dvorani tak ropot, da ni mogel dalje govoriti.

Albany, N. Y., 30. novembra. — John O'Hanlon, stari blagajnik newyorške Delavske Federacije, je rekel danes, da je v newyorški državi 1,100,000 nezaposlenih. Ako bi bil uveden trideseturni delovni teden, bi dobilo najmanj sedemdeset odstotkov teh ljudi delo.

BREZPOSELNI NA POTI PROTI WASHINGTONU

Komisarji distrikta Columbia so odklonili prehrano brezposelnim. — Trije odposlanci so prišli v glavno mesto.

Washington, D. C., 30. nov. — Komisarji distrikta Columbia so odločno zavrnili zahtevo treh zastopnikov brezposelnih za prehrano. Brezposelni prihajajo v Washington, da bodo vprizorili demonstracije po mestu, ko se bo v pondeljek sestal kongres.

Zastopniki občinske oblasti so zadevo izročili justičnemu departmentu s prošnjo, da naj da potrebna navodila za nadaljnje postopanje. Namestnik generalnega pravdnika Nugent Dodds je izjavil, da do sedaj še ni bil izdelan nikak načrt.

Trije zastopniki brezposelnih so stavili komisarjem svoje zahteve za primeren sprejem in vzdržavanje "lačne armade" za časa bivanja v Washingtonu.

Zastopniki so stavili tri zahteve:

1. Stanovanja za 3000 oseb 4., 5. in 6. decembra.

2. Živež za 3000 ljudi tekom bivanja v Washingtonu, in sicer večerjo 4. decembra ter trikratno jed 5. in 6. decembra in zajtrk 7. decembra, ko bodo zopet odpotovali iz Washingtona.

3. Dvorano za veliko zborovanje v noči 4. decembra in ves dan in zvečer 5. in 6. decembra.

Trije zastopniki so se pripeljali v avtomobilih in niso bili lačni, ker so jedli v restavrantu, predno so prišli pred komisarje.

Komisarji so odločno zavrnili vse zahteve in tudi izjavili, da ne bodo dovolili nobene demonstracije v Washingtonu.

ŽINOVIJEV ŠE VEDNO ŽIVI

Moskva, Rusija, 30. novembra. Prejšnji predsednik Tretje Internacijonale Gregorij Zinovijev, o katerem je bilo včeraj poročano, da je umrl, je še vedno živ. Našel ga je poročevalec United Press.

Zinovijev je po telefonu govoril s časniškim poročevalcem in je rekel, da je zelo presenečen vsled poročila o svoji smrti.

Zinovijev je govoril v ruskem jeziku in ni hotel sprejeti v svojem stanovanju poročevalca kapitalističnega časopisa.

— Ne morem govoriti o svojem zdravju ali o čem drugem, dokler se ne posvetujem s svojimi tovariši. — je rekel Zinovijev.

Sovjetske oblasti niso hotele povedati Zinovijevega naslova z izgovorom, da je zasebni meščan in da jih ne zanima preveč poročilo o njegovi smrti.

Pred enim mesecem je bil Zinovijev izključen iz komunistične stranke.

Nekdo, ki je pred nekaj dnevi videl Zinovijeva, je rekel, da so njegovi črni lasje popolnoma posiveli in da kaže njegov obraz veliko skrb. Pred dnevi je vsled srčne napake šel v bolnišnico v Kremlju.

Zinovijev bo v kratkem odpotoval na deželo, da se pozdravi.

MODERNIZACIJA VATIKAN. MESTA

Napravili so novo kurilno napravo. — Vodovod je že skoro izgotovljen. Novo dvigalo v Sala Regia.

Vatikan, 30. novembra. — Moderne naprave v Vatikanskem mestu bodo kmalu dovršene. Pred nekaj dnevi je bila postavljena nova kurilna naprava. Vodovod, elektrarna, železniška postaja in dvigalna naprava v palači bo v kratkem dogotovljena.

Modernizacija se je izvršila na osebno željo papeža Pija XI. Na njegovo željo je bila tudi zgrajena najmočnejša radio postaja na svetu in moderna telefonska postaja. V palači so bila zgrajena moderna dvigala, od katerih so nekatera že v uporabi, druga pa dovršujejo.

Ceste v Vatikanskem mestu so razkopane, ker polagajo vodovodne cevi. Za glavno cev so porabili dvanajst milj cevi, ki so široke dvanajst palcev. Vodovod bo veljal milijon dolarjev.

Vatikan je med vsemi kraji na svetu najbolj zavarovan pred ognjem. Vsa poslopja so varna proti ognju in v mestu že ni bilo požara, da bi se ga kdo mogel spomniti. Požarna bramba obstoji iz petnajstih mož pod svojim poveljnikom.

Gasilci tekom dneva opravljajo različna dela kot: vozijo dvigala in odgovarjajo na telefonska vprašanja. Pri svečanostih nastopajo v blestečih uniformah. Gasilsko društvo je društvo samo za sebe, kajti v službi sledi sin očetu.

Glavni inžinir pri napravah v Vatikanskem mestu je grof Franco Ratti, sorodnik papeža Pija. Star je okoli trideset let, zelo vnet za svojo službo ter je obiskal Združene države, kjer je proučeval industrijska podjetja. Predno je prevzel svoje sedanje mesto, je bil ravnatelj neke jeklarne v Milanu.

Sedaj gradijo dvigalo v baziliki sv. Petra v Sala Regia za osebno uporabo papeža. Do sedaj je moral papež iz svojega stanovanja, kadar je šel v baziliko sv. Petra, hoditi po dolgih hodnikih in po več stopnicah.

NA BERGLJAH OKOLI SVETA

Broken Hill, Rhodesia, 30. nov. Spiros Ganasopulos, ki je v svetovni vojni izgubil eno nogo, potuje po bergljah okoli sveta in je po dveh letih potovanja prišel v Broken Hill.

Iz Aten na Grškem, ki je njegovo rojstno mesto, je odpotoval 9. decembra 1930 in upa, da bo dokončal svoje potovanje okoli sveta do leta 1936. Upa tudi, da bo napravil svetovni rekord in bo o svojem potovanju napisal knji-

ODPRAVA HAREMOV

Po novi postavi bo osvobojenih nad štiri milijone žensk. — Vlada ne bo več priznala mnogoženstva.

Šanghaj, Kitajska, 30. nov. — Na Kitajskem bo odpravljen harem, ako bo izvedena odredba kitajskega najvišjega sodišča. Ta odredba izjavlja, da po novi postavi ne bo več priznana druga, tretja, četrta ali pa še več žena. Edino veljaven zakon bo samo z eno ženo.

Po tej odredbi bo imela vsaka žena pravico tožiti svojega moža za ločitev zakona, ako bi se poročil še s katero drugo ženo. Točka 1052 civilnega prava določuje prešestvo za vzrok ločitve zakona. Pri vsak taki ločitvi zakona je določena tudi vsota, katero mora plačati mož svoji bivši ženi. Plačilo bo določeno po premožnosti moža.

Ta odredba pomeni zmago za kitajske žene, ki so se že nad deset let borile za odpravo suženjstva v haremu. Ker je s tem podeljena kitajskim ženam enakopravnost z moškimi, so dosegle velik napredek.

Izpremembe v stališču žene na Kitajskem, četudi bo v mnogih slučajih samo na papirju, pomeni veliko izpremembo v kitajskem družabnem življenju. S tem bo odpadel stari Konfucijev nauk, da je moški več vreden kot ženska in da ni potrebna moževa zvestoba do ene žene.

Po površni cenitvi znaša število kitajskih priležnic okoli štiri milijone. Nekateri možje so si vzeli zopet nove žene iz namena, da bi imeli več moških potomcev; drugi pa mogoče tudi iz ljubezni.

Kitajsko časopisje, ki razpravlja o tej novi odredbi, pravi, da je mnogo žena postalo priležnice vsled sedanjih slabih gospodarskih razmer, ker so jih stariši prodali bogatim moškim, ker so bili revni.

Kitajska javnost se nad priležnicami ni spodtikala in so bile v javnem življenju sprejete z vsem spoštovanjem zlasti še, ako so rodile sine ter so nato uživale vse pravice prve žene.

PORTUGALCI SO BILI PRED KOLUMBOM V AMERIKI

Seville, Španska, 30. novembra. Portugalski zgodovinar Cortessao je objavil, da je našel listine, ki dokazujejo, da je Ameriko odkril portugalski mornar Pedro Vasquez de la Frontera. Cortessao je bil prej knjižničar v narodni knjižnici v Lizboni, sedaj pa se nahaja kot izgnanec na Španskem.

Cortessao pravi, da je v arhivih v Latorre del Tombo našel listine, ki dokazujejo, da je De la Frontera v družbi nekega Portugalca Diego Detieve prišel v Ameriko štirideset let pred Kolumbom.

Neka listina navaja pričevanje nekega mornarja, da je de la Frontera pripovedoval Krištofu Kolumbu, da je daleč na zapadu našel novo celino. Najbrže je de la Frontera prišel na Novo Fundlandijo in je prinesel s seboj dokaze svojega odkritja.

ZAVAROVANJE PROTI NEZAPOSLENOSTI IN ČRTANJE OSEMNAJSTEGA AMENDMENTA

KITAJSKA JE ODGOVORILA

Kitajska zahteva od Japonske odškodnino za vpad. — Vedno je na Kitajskem sejala razdor.

Washington, D. C., 30. nov. — Kitajska vlada je objavila 900 strani debelo "rmeno knjigo" kot odgovor na Lyttonovo poročilo glede Mandžurije. Kitajska dolži Japonsko, da je cela desetletja spletkarila na Kitajskem in povzročala nemire. Zato zahteva od Japonske odškodnino za njen vpad v Mandžurijo.

Kitajski zastopnik pri Ligi narodov dr. V. K. Wellington Koo je knjigo izročil Lyttonovi komisiji, ki je preiskovala razmere v Mandžuriji. Odgovor je v dveh rmenih knjigah, ki odgovarjajo japonski beli knjigi, ki obsežno popisuje kitajsko-japonske odnošaje z japonskega stališča.

Dr. Koo navaja štiri glavne točke kot kitajske pedloge za pravično in konečno rešitev mandžurskega spora:

1. Takojšnji odhod japonskih čet, ki so nastanjene izven okrožja japonske železnice v Mandžuriji.

2. Da se izroči Kitajski vsa pravica, da varuje japonske podanike in njih lastnino na Kitajskem.

3. Obnovitev kitajske nadoblasti v Mandžuriji in da kitajska vlada postavlja svoje uradnike.

4. Pravično rešitev vprašanja glede odgovornosti in odškodnino za japonski vpad v tri vzhodne provincije, Tientsin, Šanghaj in druge kraje kitajske republike.

TANKI PROTI IZGREDNIKOM

Pogreba poljsk. študenta se je udeležilo nad 60,000 oseb. — Več Židov resno ranjenih.

Lvov, Poljska, 30. novembra. — Bojni tanki in oklopni avtomobili, oboroženi s strojnimi puškami, so bili poslani na lvovske ulice, da ustavijo nemire in izgrede med židi in vseučiliščniki, ki so razbijali židovske trgovine in napadali na ulici žide.

Do sedaj je bilo v teh izgredih ranjenih nad 300 oseb.

Pogreba nekega poljskega dijaka, ki je bil v nekem spopadu ubit, se je udeležilo 60,000 ljudi in sprevod se je razvil v protižidovsko demonstracijo. Ko se je nek dijak vračal s pogreba, je nekdo ustrelil nanj skozi okno in dijak je kmalu nato umrl.

Vsled tega so oblasti, boječ se novih izgredov, izdale varnostne odredbe, ker se je bati novih izgredov pri pogrebu nove žrtve.

Posebno velika bojazen vlada v Varšavi in vlada je zaplenila časopise, ki so pozivali ljudstvo na nasilje. Nemiri so se razširili tudi na druga mesta. Na vseučilišču v Vilni je bilo ranjenih več dijakov in štirje so bili prepeljani v bolnišnico. V Čenstohovi je bilo ranjenih več židov, nekateri zelo resno.

V Lovovu so bili skoro po vseh krajih spopadi med poljskimi nacijonalisti in židovskimi komunisti. Policiji na pomoč so bili poslan vsi novi policisti, ki se še nahajajo v policijski šoli. Ulice so podobne vojaškemu taborišču.

Varšavsko vseučilišče, kjer je bilo ranjenih več dijakov in en profesor, je zaprto.

NESREČA NA LOVU

Seattle, Wash., 30. novembra. Lovska sezona v državi Washington je bila dobra in slaba. Dobra, kar se tiče ustreljenih srn, toda slaba glede nesreč. Ustreljenih je bilo 17 lovcev.

PARIZ, Francija, 30. novembra. — Kot se je izvedelo iz zanesljivega vira, je francoska vlada poslala v Washingtonovo noto, v kateri izjavlja, da nikakor ne more plačati dvajsetih milijonov dolarjev, kojih plačilo zapade dne 15. decembra.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President — L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Za celo leto velja za Ameriko in Kanado	$6.00	Za New York za celo leto	$7.00
Za pol leta	$3.00	Za pol leta	$3.50
Za četrt leta	$1.50	Za inozemstvo za celo leto	$7.00
		Za pol leta	$3.50

Subscription Yearly $6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemši nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3—3878

PRAZNIK NARODNEGA UJEDINJENJA

Dolgoletni sen vseh zavednih Slovencev, Srbov in Hrvatov se je uresničil pred štirinajstimi leti, dne 1. decembra.

Dobili smo svojo državo, ki se je tedaj imenovala Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Svetovna vojna je zasekala strašne rane vsem trem jugoslovanskim plemenom.

V gotovem pogledu ni bila usoda zavednih Srbov tako pošastna kot je bila usoda zavednih Slovencev in Hrvatov.

Srbi so se borili za svoje pravice in so branili svojo last, dočim so se morali z začetku vojne Slovenci in Hrvati pod poveljstvom svojega zagrizenega sovražnika boriti z ljudmi, ki so jim bili bratje.

Šele sredi vojne, ko je Italija po dolgotrajnem kolebanju odločila, da napove svojemu bivšemu zavezniku vojno, je zadobila borba Slovencev in Hrvatov nekak nacijonalni značaj.

Prav dobro so poznali skrite namene izdajalskega soseda, in zato so se borili kakor levi na soški fronti.

Zavedali so se namreč, da branijo, dasi pod zasovraženim poveljstvom, svojo lastnino in svoj dom.

Dvanajstkrat je poskušal Italijan zavzeti kraje, nad katerimi sedaj gospodari. Dvanajst strašnih ofenziv ob Soči jasno priča, s kakšnim junaštvom zna naš človek braniti svojo zemljo. Dvanajstkrat je bil odbit ter se je moral naposled umakniti globoko v svoje lastno ozemlje.

Po koncu vojne je bilo treba vojni plen razdeliti. Delili so ga zmagovalci, torej v tem slučaju zavezniki.

Italiji je pripadel velik del naše zemlje, dočim je bila z dovoljenjem zaveznikov iz ostalega dela Slovenije, Hrvatske, Črnegore in Srbije ustanovljena jugoslovanska država.

Slovenci in Hrvatje so se z veseljem in navdušenjem podali svojemu srbskemu bratu roko, in tako smo si ustvarili dne 1. decembra pred štirinajstimi leti skupno domovino.

Prvotno navdušenje je pa kmalu poleglo, in ponovili so se obupni strankarski boji, kakoršnih smo bili vajeni v stari Avstriji.

Ti boji so rušili notranjo strukturo nove države in škodovali njenemu ugledu v zunanjem svetu.

Ker zlepa ni šlo, je poskusil kralj Aleksand[illegible] način. Razpustil je stranke in proglasil dikt[illegible]

To sredstvo je bilo pa le navidez uspešno. Proti d[illegible]taturi so se najprej dvignili Hrvatje, pa tudi v Srbiji in Sloveniji niso vsi zadovoljni ž njo.

Kralj je začel popuščati, odstranil je Živkoviča, trdih vajeti pa noče izpustiti iz rok.

Ob štirinajsti obletnici ujedinjenja opažamo med Hrvati željo po odcepitvi.

To željo gojita Italija in Madžarska s svojimi prilizujenimi besedami in z denarjem.

Toda tudi to nezmiselno stremljenje bo poleglo, kajti vsakemu razsodnemu Jugoslovanu je jasno, da sta le v tesnem združenju moč in bodočnost Jugoslavije.

Nesoglasja se bodo sčasoma ugladila, in že prihodnja hrvatska generacija bo zrla s pomilovalnim nasmehom na današnja prizadevanja hrvatskih separatistov.

In tako se bo slednjič približal dan resničnega, duhovnega ujedinjenja, ko ne bo med Jugoslovani nobenih plemenskih razlik in ko bodo zastavili vse svoje fizične in duševne zmožnosti in sile, da se Jugoslavija poveča še za eno, za deseto banovino — za soško.

Ko se bo to zgodilo, bo jugoslovansko ujedinjenje popolno.

Iz Slovenije.

Nov požar v Gotni vasi.

V 10 minut od Novega mesta oddaljeni Gotni vasi je 15. nov. ob pol petih pričelo goreti pri posetnici Ani Rogljevi. Ogenj, ki se je pojavil v hlevskem podstrešju, kjer je imela posestnica spravljeno seno in slamo, se je zaradi močnega severnega vetra hitro razširil na najbližje gospodarske objkete, ki so se v kratkem času spremenili v ruševne. Na kraj nesreče prihiteli gasilci iz Šmihela so se z vso požrtvovalnostjo lotili reševalnega dela. Ogenj ki je resno ogrožal tudi domačo hišo, tik stoječi veliki kozolec in sosednje gospodarsko poslopje, so pogasili v pičli uri.

Pri gašenju, ki je bilo zelo naporno, sta se gasilca Stanko Baratin in Šušteršič Janez, člana šmihelskega društva hudo poškodovala. Prvi si je nalomil rebra, drugi pa si je zlomil levico. Posestnici je ogenj uničil hlev, pod in listnjak.

Usoden zamah z žepnim nožičem.

13. novembra zvečer je sedel kmečki fant Avgust Žlajpah v družbi nekaterih tovarišev in treh mladenk iz vasi Mokinja nad Stično v znani Karlingerjevi gostilni v Ivančni gorici. Kmalu je prišla v gostilno še večja družba okoliških fantov, katerim se je bil malo prej pridružil na cesti 20. letni posestnikov sin Rudolf Kuhelj, doma iz bližnje vasi Rogoville, sicer pa uslužben pri gostilničarju Jakošu v Ivančni gorici. Fantje so prisedli k Žlajpahovi družbi in pričel se je živahen pomenek, ki je tekel popolnoma gladko. Fantje so se zabavali med seboj z mladenkami in ni bilo opažati nobene napetosti.

Ob policijski uri so se vsi Karlingerjevi gostje dvignili in odšli na cesto. Po fantovski navadi so nekateri postali na cesti, dočim sta Rudolf Kuhelj in njegov znanec Mišič iz Studenca spremila dekleta proti Stični. Ko sta se vrnila, so bili fantje še vedno zbrani na cestnem križišču. Kmalu nato se je namenil proti svojemu domu Avgust Žlajpah, z njim pa je odšel v isto smer tudi Kuhelj, saj sta njuni vasi v neposredni soseščini.

Nekaj minut po njunem odhodu je zaslišala ostala fantovska družba neko stokanje. Mišič iz Studenca je skočil za odšlima in kmalu našel tovariša Kuhla, ki mu je samo še dejal: — Pojdi hitro po zdravnika, Žlajpah me je sunil z nožem! — Po teh besedah se je Kuhelj že sesedel in umolknil. Fantje so šli nemudoma iskat zdravnika, ki ga pa niso našli doma; mudil se je v Temenici, kjer so fantje oklali posestnikovega sina Ignacija Zajca.

Žlajpah po nesrečnem dejanju ni pobegnil. Ostal je v bližini ranjenca in Mišič mu je svetoval, naj se sam prijavi orožnikom v Stični. Žlajpah je mirno ubogal in se z Mišičem podal na orožniško stanico. Tu je Žlajpah takoj [illegible]lal, da je zabodel Kuhlja. [illegible]žniki dobro poznajo in [illegible]ega, so ga po zasli-[illegible] o svoji vrnitvi z o-[illegible] postaje takoj odhitel v vas Rogovilo obvestit o nesrečnem dogodku Kuhljevo družino. Še preden pa so domači in orožniki prišli do kraja spopada, je Kuhelj že izdihnil. Truplo so še v teku noči spravili v stiško mrtvašnico.

Krvavi dogodek je hudo razburil vso okolico tem bolj, ker si nihče ni mogel zamisliti pravega vzroka. Fantje so bili v gostilni med seboj popolnoma prijazni, mirni, neopiti in tudi niso imeli nikakih starih sporov in računov. Prevladovala je sodba, da je treba vzrok iskati najbrž v ljubosumnosti.

Sodna obdukcija, ki se je vršija, je ugotovila, da je bilo Kuhljevo srce zadeto z malim žepnim nožičem. Rana ni bila široka niti 2 cm.

Žlajpah se je ves skrušen in obupan javil k zaslišanju, pri okrajnem sodišču v Višnji gori. Iz njegove izjave je posneti, da je prišlo med njim in Kuhljem na cesti do naglega prerekanja. Pravi, da se ga je hotel Kuhelj lotiti, a Žlajpah se je pa obrnil, odprl nožič in zamahnil v namenu, da bi se nasprotnika ubranil. Pri tem pa je hotelo nesrečno naključje, da ga je pogodil naravnost v srce.

Prijeti ponarejevalci srebrnega denarja.

Že nekaj časa so ljudje opažali, da so se v manjših količinah pojavili v Suhi Krajini dobro ponarejeni 10-dinarski srebrniki. Ponarejeni denar je krožil zlasti v občinah Smuki in Starem logu. Pred kratkim je prejel dva taka srebrnika tudi trgovec Lojze Hönigmann v Starem logu, ki je denar izročil orožnikom z izjavo, da je oba srebrnika sprejel od raznašalca kruha Josipa Finga iz Starega loga, ki je prišel nekega večera v trgovino in kupil za 18 dinarjev kvasa. Trgovec, ki je pri luči sprejel denar, ni opazil nobene vidne razlike med pravimi in ponarejenimi srebrniki. Razliko je spoznal šele naslednje jutro, ko je prešteval drobiž in srebrnike, med katerimi je spoznal, da sta dva ponarejena. Hönigmann je Finka vprašal, odkod je dobil srebrnike. Fink je odgovoril, da mu je dal denar posestniški sin Adolf König, ki stanuje v Rdečem kamnu v občini Smuki, ko je od njega kupil za 14 Din kruha. Orožnikom, ki so ga zaslišali, je König izpjovedal, da je srebrnike moral dobiti najbrže na zadnjem sejmu v Žužemberku, kjer je kupil od nekega dalmatinskega krošnjarja žlico in mu kot kupnino dal bankovec za 100 Din, nakar mu je krošnjar vrnil srebrni denar in drug drobiž. Obema mladeničema so spočetka verjeli; ko so ju pa pozneje večkrat zaporedoma zaslišali, sta zašla čimdalje bolj v protislovja. Misleč, da je v hiši pri Königu gotovo še kaj ponarejenega denarja, so orožniki izvršili pri njem hišno preiskavo. Zares so v začetku v sobi našli leseno škatljo, v kateri je bil iz mavca lično izdelan model za vlivanje 10-dinarskih srebrnih novcev sestavljen iz dveh delov, ki sta imela ob robu luknjico za vlivanje kovinske zmesi. Nadalje so našli polovico modela za vlivanje dinarskih novcev in končno eno stran modela za vlivanje 50-parskih novčičev, ki je bil izdelan iz bukovega lesa. Poleg tega je bilo tudi leseno stojalce, na katerem se je držal model, ko se je vanj vlivala raztopina. Pri natančneši preiskavi so našli tudi večjo količino svinca in aluminija.

Po tem razkritju je König priznal, da je denar ponaredil in ga razpečaval s pomočjo svojega intimnega prijatelja Finka. Povedal je tudi, da je dal nekaj srebrnikov svojemu bratu, ki se je odpravil v Novo mesto na sejem z namenom, da spravi ponarejeni denar v promet, kar se mu je tudi posrečilo. Obo mladeniča, ki sta stara okrog 20 let, sta bila takoj aretirana in odvedena v zapore.

Neobičajna bratovska ljubezen.

V Črešnjici pri Št. Petru živita na svojem domu že priletna zakonca, ki imata pri sebi tri sinove. Najstarejši, 27-letni sin France, ki je bil do nedavnega zaposlen pri neki ljubljanski tvrdki in je rad podpiral starše, se je pred kratkim vrnil na očetov dom, kjer je hotel nekaj dni mirno preživeti. Toda Francetovega povratka se nista nič kaj veselila njegova dva mlajša brata, 25-letni Alojzij in 14-letni Jože. Ob vsaki priliki sta iskala prepir in sta povod tudi našla.

Nedavno pa sta se kar brez pravega razloga lotila Franceta v domači izbi. Lojze oborožen z železnim svedrom za vrtanje kamenja, mlajši Jože pa z lesenim toporiščem. — Iznenada napadeni Franc se jima sploh ni mogel postaviti v bran, zato sta ga brata tem lažje zmagala in pričela nesmiljeno razbijati po Francetovi glavi, prvi s svedrom, drugi s toporiščem. Prizadejala sta mu na glavi 8 globokih ran, udarce s svedrom pa je dobil tudi po desni strani života, nogah in desnici. Ves oblit s krvjo je Franc z zadnjimi močmi in skoro že čisto zmešan ušel iz sobe. Brata pa v besnosti še nista mirovala. Pričela sta metati za bežečim Francetom kamenje, nato pa sta jo ubrala za njim, oborožena s krampom in vilami. Ves dogodek se je odigral s filmsko naglico in pred očmi nekaterih vaščanov. O dogodku obveščeni orožniki so o tem čudnem bratovskem spopadu napravili preiskavo in zadevo prijavili sodišču. Napadeni Franc pa je moral z razbito glavo in potolčenimi udi v bolnico usmiljenih bratov v Kandiji.

Z glavo pod brzovlak.

Železniški obhodnik France Marolt z Dolskega je pregledoval progo od Laz proti D. M. v Polju. Ko je prišel do Podgrada pri Zalogu je opazil ob desnem tiru, po katerem vozijo vlaki proti Zidanemu mostu, ne daleč od zunanje tračnice črno gmoto. Bilo je človeško truplo brez glave. Ta je ležala sredi obeh tračnic. Pogled je bil pretresljiv.

Obhodnik Marolt je takoj obvestil z zaloške železniške postaje orožnike v Vevčah. Na ogled sta odšla komandir narednik Sušnik in podnarednik Hlebš, ki sta kmalu dognala identiteto mrtveca. Nesrečnik je brezposelnik tesar Florijan Bratun, po domače Zavirškov, ki je sicer veljal za dobrega delavca, a je bil nekoliko udan alkoholu. Že večkrat je zadnji čas govoril, da si bo končal življenje, ki zanj nima nobenega pomena več. Pri njem sta orožnika našla tudi britev in vrv z zanjko. Po načinu, kako je bila glava odrezana, sklepajo, da se je Bratun vlegel na tračnico pred prihodom večernega beograjskega brzovlaka. Še popoldne so ga videli pohajati v bližnjo okolici in tudi v gozdu, ko je zamišljen sedel na prisojnem kraju. Že pred leti si je hotel v razdvojenosti končati življenje. Skočil je pri kašeljskem mostu v Ljubljanico, ki pa je bila nizka in ga je voda takoj naplavila na suho.

DUŠEVNI VPLIV IN ZMOGLJIVOST.

Tekač ali plavač bosta spravila v tekmovanju z drugim več iz sebe nego sama zase. Sama zase bosta mogoče napela vse sile in bosta mislila, da ne moreta spraviti več iz sebe, v tekmovanju pa bosta vendarle zmogla še več.

To je samo posledica učinkov psihičnih faktorjev na zmogljivost. Samo kemične in fizikalne metode ne bi mogle pojasniti takšnih uspehov, torej moremo poklicati na pomoč še psihološke.

Največje število znamenitih rekordov iz zadnjega časa je bilo dejansko mogoče samo radi tega, ker so si stali nasproti najostrejši konkurenti. Za mnoge sportnike ni isto, če imajo zavest, da bodo mogli neki določeni uspeh doseči ali ne.

Samozavest ima tu silen upliv. Podžigajoče upitje človeških množic učinkuje istotako pozitivno, kakor morejo izrazi nezadovoljstva s strani teh množic voditi do neuspeha.

Tudi določeni čutni utisi imajo upliv na sprožitev vseh sil. Planinar, ki zagleda ves utrujen gorski vrh pred seboj ali planinsko kočo bo pospešil nehote svoj tempo. Tekanje je lažje, če teče pred teboj in te "vodi" nekdo drugi. Po vsej priliki uplivajo tudi duševni činitelji na nenavadno mišično zmogljivost besnikov. Kakšne vrste so ti činitelji, pa še ne vemo.

NOVINARJI — RAZISKOVALCI

Pariška novinarja Martineau in Andrée Lesourd sta se te dni odpeljala iz Maseillesa v vzhodno Afriko odkoder se bosta napotila v osrčje črnega kontinenta, kjer bosta iskala neko pleme belokožnih pritlikavcev, ki baje živi ob izvirkih reke, ki teče v Čadsko jezero.

Peter Zgaga

TOPLOTA ČLOVEŠKEGA TELESA.

V New Yorku smo imeli zadnji teden še precej čedno vreme, od sobote na nedeljo se je pa kar namah izprevrglo, in je toplomer kazal menda samo šest stopinj nad ničlo. Vi tam gori v Minnesoti boste nemara rekli, da to ni nič, pri nas v New Yorku je pa tak mraz naravnost od sile. Kaj hočemo, dobrote velemesta so nas pomehkužile.

Ne rečem, da prezirajem mraz, ni mi pa posebno prijetno, če me zebe. Zato se oblečem za tak slučaj kot se spodobi.

In tako sem šel v pondeljek zvečer z doma v debelih volnenih spodnjih hlačah, porhastasti srajci, debeli volneni kamižoli, suknji in vrhnji suknji, pa tudi debele nogavice, čevlje in hlače sem imel na sebi, kakopa. Vrat sem si ovil z debelo ruto, in klobuk sem potisnil prav do ušesa.

Najraje bi ga preko ušes, pa ni šlo in ni šlo, mogoče je klobuk premajhen, mogoče so ušesa prevelika. Naznotraj se se pogrel s kvartom newyorčana, misleč si: Za silo bo šlo.

Nekoč sem čital, da znaša normalna toplota človeka osemindevetdeset stopinj, toda pri meni mora že biti precej nižja — takole okoli petdesetih stopinj se suče — kot je pred kratkim strokovnjaško ugotovila neka po toploti hrepeneča Marjanca.

Stopim na cesto; kar streslo me je. Newyorčan ne bo dosti zalegel, pa tudi topla obleka ne. To sem že po par korakih konštatiral. V New York me je vodila pot. No, do New Yorka je že šlo nekako.

Čimbolj se je delala noč, tem ostreje je bril krivec, in z morja je pihala huda sapa.

V New Yorku sem hitro opravil in sem prišel takole okrog devete ure na Journal Square v slavnem Jersey City. Tam je most, na mostu se pa ustavljajo busi. Menda je tisti most najbolj prometen prostor v vsem Jerseyu.

Včasi se je treba celo uro v lajni premikati, predno prideš do busa.

Usoda me je zanesla v lajno poleg mladega dekleta. Punčé ni bilo niti dvajset let staro — kolikor sem od strani in nahitro presodil.

Sveta nebesa, kako je brilo in pihalo! Po petih minutah že nisem čutil ne nog in ne ušes, in prsti so mi odreveneli, dasi sem tiščal roke globoko v žepu.

Toda človek je čuden božji stvor. Vsako trpljenje dosti laže prenaša, če ima sotrpina poleg sebe. Od strani sem pogledal ubogo žensko bitje, in revica se mi je zasmilila v globino srca.

Lase pristrižene, ušesa nepokrita, vrat pa popolnoma razgaljen. Na sebi je imela tako majhen, tenak in kratek kožušček, da bi si jaz niti svojega nosu ne mogel dostojno zaviti vanj. Židano krilce ji je komaj pokrivalo kolena, dočim so ji take nogavičke segale iz majčkenih šolnov do gležnjev.

— O, ubožica — sem pomislil. — Jaz, divjak, oblečen kakor Planinšek, ko je streljal kozle in naskakoval Severni tečaj, tarnam in preklinjam burjo in mraz, ubogo revšče, za piknik in ples oblečeno, stoječe poleg mene, se mi pa nič ne smili.

Tedaj se je pa najbrž nehote in nevede stisnila k meni. Kaj stisnila, komaj dotaknila se me je. In iz njene neposredne bližine je začela prihajati tako čudovita toplota, da me je navdalo ugodje, kakršnega že dolgo nisem občutil. Najbrž jo je zeblo, ker se je naraahlo privila k meni. Toda, če jo je zeblo, odkod ta vročina. Najprej sem si vrat odkomatal, nato zimsko suknjo odpel. Toda vročina, prihajajoča od moje neznane sosede, je postajala večja in večja.

Učenjaki pravijo, da ima normalen človek osemindevetdeset stopinj.

Ja, pa še kaj!

Še pet minut sem mukoma počakal, prestajati pa nisem mogel več, ker mi je začel pot curkoma liti po licih.

Kaj sem mogel drugega, kakor stopiti iz lajne ter se odpraviti peš proti domu.

In verjemite mi, da me še danes greje.

BLAZNIKOVE
Pratike
za leto 1933

Kdor jo hoče imeti, naj nam piše.

Cena 20c
s poštnino vred.

"Glas Naroda"
216 West 18th Street
New York, N. Y.

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO ZANESLJIVO IN TOČNO KAKOR VAM POKAŽE NASTOPNI SEZNAM

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Din 200	$ 3.50	Lir 100	$ 5.70
Din 300	$ 5.00	Lir 200	$11.20
Din 400	$ 6.75	Lir 300	$16.40
Din 500	$ 8.25	Lir 400	$21.75
Din 1000	$16.25	Lir 500	$26.75
Din 5000	$79.00	Lir 1000	$52.50

Za izplačilo večjih zneskov vse zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah dovoljujemo še nekje pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH.

Za izplačilo	$ 5.00	morate poslati	$ 5.70
" "	$10.00	" "	$10.80
" "	$15.00	" "	$15.90
" "	$ 20.00	" "	$21.00
" "	$40.00	" "	$41.10
" "	$50.00	" "	$51.30

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.
Nujne nakazila izvršujemo po CABLE LETTER za priteljnjo 81.

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU
(FRANK SAKSER)
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Mali Oglasi
imajo velik uspeh
Prepričajte se!

BOLJŠEVIŠKA REVOLUCIJA PRED 4000 LETI

Ko so se zatirani nižji sloji v Franciji uprli in nastopili l. 1789 proti aristokraciji, so pripadniki starega plemstva mislili, da je nastal konec sveta in mnogi so šli v smrt s trdnim prepričanjem, da so tudi drugim ljudem ure že štete. Toda strahote revolucije so minile in zdaj živi velika francoska revolucija samo še kot zgodovinski spomin v mislih potomcev revolucijonarjev samih. O čudni poti, ki jo je hodila francoska revolucija s svojimi vzvišenimi idejami od začetka do danes, o metamorfozi njenih idej bi se dale napisati cele knjige. Zgodovina se ponavlja, to, kar se je zgodilo s krščanstvom, se je ponovilo s francosko revolucijo samo v drugačni obliki, ker so bile tudi razmere drugačne.

Tudi v Rusiji so smatrale krvavo boljševiško revolucijo mnogo njene žrtve za zadnje dejanje svetovne tragedije.

Po njihovem mnenju je stalo človeštvo pred pogojem, bog je bil odvrnil svoje jasno obličje od ljudi in ustrelitev so smatrali mnogo fanatiki za najsrečnejši izhod od splošnega kaosa. Zdaj je pa najhujše že minilo, nastal je proces prilagodevanja novim življenjskim razmeram, samo da še ne vemo, če bo ubral tudi ta tretji, največji poskus osvoboditi človeka, enako pot, kakor sta jo hodila krščanstvo in francoska revolucija.

Na svetu pa ni nič novega. Če bi mogli stopiti nazaj v Egipt leta 2200 pr. Kristusom, bi lahko videli prvo boljševiško revolucijo. — Bila je v mnogih pogledih zelo podobna ruski revoluciji. Tudi ta je bila strašna, pa je zapustila za seboj samo pisane psomine. Nazadnje je zmagala zdrava človeška pamet in danes bi o tej revoluciji ničesar ne vedeli, da ni bilo pisarja Ipuwera, ki je zaupal svoje vtise iz takratne dobe papirju in ta zgodovinsko znameniti papirus so odkopali pred leti v Egiptu.

Za takratne čase visoko izobražena IX. dinastija štirih zaporednih faraonov po imenu Akhtoi, ki je vladala srednjemu in gornjemu Egiptu, je izumrla leta 2222 pred Kristusom in tedaj je nastala borba za oblast med člani X. dinastije. Borba je trajala celih 25 let in končala se je z izčrpanjem ter popolno anarhijo v severnem delu nilske doline. Daleč proti jugu ob gornjem Nilu so se polastili oblasti kralji ondotnih pokrajin, znani sedaj kot XI. dinastija, in vladali so iz svoje prestolnice Luxor s krepko roko. Prebivalci severnih krajin so z zavistjo zrli na to v miru živeče in lepo napredujoče kraljetvo. In tedaj je izbruhnil upor proletarijata na ozemlju X. dinastije, sledila je vlada terorja, ki je trajala dotlej, dokler ni vdrl v uporno krajino južni kralj s svojo vojsko, ki je očistil deželo puntarjev ter postal sam faraon vsej deželi.

O dogodkih, ki so se odigravali pred to rešilno akcijo, piše Ipuwer, obračajoč se na reprezentanta prestola, živečega v izgnanstvu, in proseč ga, naj napne vse svoje sile ter zajezi preteči val komunistične revolucije, da bo rešena dežela vpada barbarskega, toda dobro organiziranega juga.

Ipuwar pravi, da je revolucija deloma semitskega izvora. V Egiptu je živelo mnogo tujcev, ki so prišli iz polestin. krajin in dobili premoč nad pravimi Egipčani. Ti pritepenci so oznanjali komunistične nauke, kajti Semiti z Sirije, Palestine in Egiptu sosednih dežela so živeli bolj ali manj republikansko življenje. Revolucijo samo opisuje Ipuwer suhoparno in kratko. Ljudje so se uprli kroni in nekaj zločincev je napravilo konec monarhiji, pravi. Stari družabni red je propadel, palača je bila izropana, kralj pregnan, državni zaklad je pa postal skupna last.

Kdor ni nič imel, nadaljuje Ipuwer, je zdaj bogataš. Reveži so postali bogataši, bogatašem pa ni ostalo nič. Kdor je bil prej sluga, zapoveduje zdaj službenikom. Služabniki so nehali izpolnjevati povelja svojih gospodarjev, služkinje drzno odgovarjajo svojim gospodinjam. Zlato in dragulji krase vratove služkinj in čeprav je rodovitna zemlja polna dobrin, nima gospoda kaj jesti, ker so se siromaki polastili vsega. Kdor je imel lepo obleko, hodi zdaj razcapan, kdor ni imel niti skorje kruha, ima zdaj polno shrambo in njegove omare so polne tuje robe. Zemlja, ki se je prej ogledovala v vodi, ima zdaj zrcalo. Bogataši so zdaj žalostni, siromaki se pa vesele. Sin visokega uradnika se prav nič ne razlikuje od siromakovega sina, kajti vse imenitne rodbine so pometali na cesto.

Princi umirajo od lakote, odlične dame so suhe ko trske in hodijo razcapane.

Odigravali so se strahotni prizori, piše Ipuwer. Otrokom odličnih rodbin so razbijali glave ob zid, zakonike sodnih dvorov so razmetali in ljudje so hodili po njih. — Uradna poslopja so zasedli puntarji in odnesli sezname davkoplačevalcev. Uradnike so pobili, vsi spisi se pa uničili. Vsa avtoriteta je uničena in čeprav vlada na jaziku po deželi pravica, je vse, kar ljudje počno, najhujše brezpravje. Ljudje se kar tresejo od strahu, ker so vsi zločinci prosti in ničče nima nad njimi moči. Kmet orje zemljo z orožjem v roki, služinčad krade.

Oče vidi v sinu sovražnika, brat se bori proti bratu, ali pa pada zadet ob njegovi strani. Človeška srca so okamenela, povsod je polno krvi, povsod žanje smrt. Ni več dobrih delavcev, revolucija je uničila vse obrti. Lakota in bolezni razsajajo po deželi.

Ni ne hrane, ne kurjave. Žetev je povsod uničena, ničče ne orje, živina je prepuščena sama sebi, ničče ne pase čred.

Ljudje jedo travo in pijo vodo. Niti ptice nimajo hrane. Vrata, ograje in leseni stolpi se sežigajo, skrinje iz ebenovine razbijajo in kurijo z njimi. Povsod je polno nesnage in smradu. Potuješ lahko le v spremstvu, kajti zločinci ropajo popotnike in jih pobijajo s palicami. Vera je seveda propadla, ničče noče več priznavati bogov. Utihnil je smeh, samo tarnanje in solze polnijo deželo. Stari in mladi toživo, da bi radi umrli, mladina očita staršem, da so jo spravili na svet.

Ipuwer prosi na koncu kralja, naj se ojunači in znova napravi red, roteč ga, naj se obrne na boga za pomoč. Potem pa izraža s pomembnimi, skoraj proroškimi besedami trdno vero, da pride odrešenik, ki prinese mir vsemu, kar je zdaj v vročici. Kralja opozarja na prorokovanje, ki govori o odrešenikovem prihodu, češ, da pride pastir ljudstva, ki ne bo greha na njem in ki zbere razkropljene črede. In v trdni veri, da bo nazadnje dobro zmagalo in da se vrne na zemljo mir, zaključuje Ipuwer svoj opis prve boljševiške revolucije na zemlji. In res sta se mir in zakonitost vrnila. Teror je izginil in boljševizem, ki je dvignil glavo pred dobrimi 4000 leti, je zdaj že pozabljen, le zgodovina ga še pozna. Je pa presenetljivo, kako točno se ujema boljševiška revolucija v Egiptu pred davnimi časi v glavnih potezah z veliko rusko socialno revolucijo.

PROTIŽIDOVSKI IZGREDI V LVOVU

Lvov, Poljska, 29. novembra. Pri protižidovskih izgredih, ki so jih vprizorili poljski dijaki, je bilo ranjenih nad 200 oseb. 29 jih je bilo tako resno poškodovanih, da so jih morali prepeljati v bolnišnico. 84 oseb je bilo aretiranih.

Dijaki so razbili izložbena okna židovskih trgovin ter se napadali žide po ulicah.

V spopadih je bil ubit en poljski dijak, deset židovskih delavcev pa je bilo ranjenih.

OBSODBA RUSKIH FALSIFIKATORJEV

Berlinsko sodišče je izreklo obsodbo v procesu proti ruskih ponarejevalcem dolarjev in funtov. Bazil Mamomov, poglavar ponarejevalcev denarja, je bil obsojen na tri leta ječe, na pet let izgube državljanskih pravic, vrhnu tega pa bo stalno postavljen pod policijsko nadzorstvo. Trgovec Arkadij Uralski-Udincev je bil obsojen na devet mesecev ječe, slikar Mjasojedov pa na dva in pol leta ječe, na pet let izgube vseh časti in na stalno policijsko nadzorstvo. Fakzifikatorji so ponaredili za približno milijon dolarskih bankovcev in funtov, katere so razpečali, da so krožili po vsem svetu.

ADVERTISE
in "GLAS NARODA"

Iz Jugoslavije.

Pretresljiva ljubavna tragedija.

V noči od 8. na 9. novembra se je odigrala v Karlovcu pretresljiva ljubavna tragedija. Poročali smo že o tragediji mladih zakoncev Žitnik v Karlovcu; mož je z nožem ranil ženo, potem se je pa zastrupil z octovo kislino. Tragedija je dvignila v Karlovcu mnogo prahu. Zanimivo je, da se je odigrala tudi druga tragedija v isti hiši na Strossmayerjevem trgu, kjer je pred dobrim mesecem Žitnik ranil svojo ženo in si končal življenje.

28-letni pekovski pomočnik Vitomir Aleksič, ki biva stalno v Zagrebu je prispel v torek 8. nov. v Karlovac. Zaljubljen je bil v 23. letno Slovenko Anko Slančevo, doma iz okolice Metlike. Vitomir je zvedel, da je Aneka v Karlovcu in zvedel je tudi za njeno stanovanje. Namenjen je bil k nji, da bi jo zasnubil Aneka ga je že večkrat zavrnila, češ, da se noče poročiti ž njim. Fant je prišel v neko gostilno, naročil je četrt vina in povpraševal po Aneki, ki je stanovala v isti hiši. Gospodar je poklical dekleta in fant ji je ponudil vina. Aneka ni hotela piti, pač je bila pa pripravljena oditi s fantom na izprehod.

Vrnila se je v svojo sobo, da bi se preoblekla. Vitomir je pa odšel za njo, ker je dvomil, da bi se vrnila. V sobi jo je zopet vprašal, če hoče postati njegova žena, in Aneka ga je zopet odločno zavrnila. To ga je tako razkačilo, da jo je zgrabil za glavo, potegnil iz žepa revolver in dvakrat ustrelil. Prva krogla je zgrešila, druga je pa zadela dekleta v desno stran prsi in ji prebila pljuča. Dekle se je takoj onesvestilo, fant je pa pobegnil.

Domači so težko ranjeno Aneko za silo obvezali in prepeljali v bolnico. Njeno stanje je brezupno. Fanta so dolgo zaman iskali. — Drugi dan zjutraj so pa naenkrat začuli v isti hiši, kjer se je odigrala tragedija revolverski strel. Ko so prihiteli v sobo, od koder je odjeknil strel, so našli Aleksiča v mlaki krvi na istem kraju, kjer se je zgrudila v prsa zadeta Aneka. Z istim revolverjem si je fant pognal kroglo v prsa. Tudi njego so prepeljali v bolnico, kjer se bori s smrto. Zdravniki nimajo nobenega upanja, da bi fant in dekle ostala pri življenju. Iz pisem, ki so jih našli pri Aleksiču, je razvidno, da je zakrivila tragedijo ljubosumnost.

Prst jo je zasula.

Te dni popoldne se je pripetila pri Vratišincu blizu Čakovca težka nesreča. 18-letna Terezija Novak je odšla v bližino vasi po prst, ker so imeli doma zidarje. Kopala je prst, pa se je otrgala večja plat in jo zasula. Ž njo je bil 8-letni sinček tete, ki je tekel domov in poklical mater. Bilo je pa že prepozno, dekle je bilo že mrtvo.

Izpred sarajevskega vojnega sodišča.

Vojno sodišče je obsodilo na 10 mesecev zapora Jakoba Lavša, ki je po nemarnosti povzročil smrt enega orožnika, drugega pa ranil. Bil je z drugimi vojaki v Črni gori in je s puško ravnal tako nerodno, da se mu je sprožila. Strel je zadel oba orožnika.

Moško dete postalo žensko.

Neki družini v Rači pri Sarajevu se je rodil otrok in babica je izjavila, da je deček. Starši so ga odnesli h krstu in dobil je ime Milan. Ko so se pa vrnili od krsta, so opazili, da je deklica.

Strašna rodbinska tragedija.

V hiši Stjepana Gumbareviča v Velikem Bečkereku se je odigrala strašna rodbinska tragedija. Stjepanov sin Franjo je ustrelil svojega brata 25-letnega kemika Stevo, potem si je pa končal življenje. Brata sta se sprla zaradi služkinje Magre Hartwein, s katero je imel Franjo ljubavno razmerje.

Najel ga je, da bi namestu njega odsedel kazen.

V Novem Sadu je bil Koloman Zelič obsojen na tri mesece zapora, pa je najel drugega, da bi namestu njega odsedel kazen. Oblasti to pa prišle slepariji na sled in zdaj bo Zeliču kazen seveda zvišana.

Zagonetna smrt mlade matere.

V vasi Donja Narta pri Bjelovaru je umrla na zagonetn način Stana Jurčič iz vasi Bojane. Mati je prišla proti večru v vas s svojo hčerko in prosila za prenočišče pri kmetu Franju Nikoliču. Kmet jo je sprejel pod streho, zjutraj je bila pa mrtva. Domači so bili zelo prestrašeni, ker je bila žena na videz zdrava. Ogled trupla in zaslišanje njene hčerke je pokazalo, da je mož Martin Jurčič ženo pretepal. Pravi vzrok smrti pa še ni dognan.

Volkovi v okolici Bugajna.

V okolici Bugojna so se pojavili volkovi in divji prašiči. Napravl so že mnogo škode okoliškim kmetom, ki so jim raztrgali več glav drobnice. Lovsko društvo v Bugojnem je prosilo ministrstvo za šume in rudnike, da za okolico Bugojna ukine lovsko prepoved, da bi mogli ljudje pobiti zveri.

Odmev rodbinske tragedije.

V Zagrebu se je zagovarjal pred sodiščem 31-letni Janko Jakopec, ki je ubil svojo ženo Magdo, ker ga je varala in pretepala. Ko jo je zalotil z drugim je planila nanj in ga je hotela prtepsti, mož je pa potegnil nož in jo zabodel. Obsojen je bil na dve leti težke ječe, potem ga pa pošljejo še za dve leti v zavod za lečenje pijancev.

ŽENA, MATI IN VDOVA V 48 URAH

Usoda je časih hudomušna, kakor ne bi ji človek prisodil. V Bazouckesu sur Loire na Francoskem je neka mladenka v razmahu 48 ur postala najprej žena, potem mati in na koncu še vdova.

Nesrečnica se piše z dekliškim imenom Suzana Bouleau. Stara je 24 let. Pred nekaj dnevi se je poročila z nekim Louisom Touchetom, ki ga je že dolgo poznala. Naslednji dan po poroki pa so jo prijeli porodni krči. Poslali so jo v porodnišnico, kjer je povila zdravega in krepkega dečka.

Ta dogodek je mladega moža tako oplašil, da je ves prestrašen zbežal iz domače hiše in se je od obupa utopil v vaškem ribniku. Pred smrtjo ni napisal nobenega poslovilnega pisma. V njegovem žepu so našli samo seznam oseb, ki so mu dolgovale nekaj denarja, in spisek takšnih, katerim je bil on upnik.

Nesreča ne počiva!

Tudi smrt ne. Podvrženi ste eni ali drugi vsak dan.

KAJ STE PA STORILI ZA SVOJO OBRAMBO IN ZA OBRAMBO SVOJIH OTROK?

Ali ste že zavarovani za slučaj bolezni, nesgode ali smrti? Ako ne, tedaj pristopite takoj k bližnjemu društvu Jugoslovanske Katoliške Jednote. Naša jednota plačuje največ bolniške podpore med vsemi jugoslovanskimi podpornimi organizacijami v Ameriki. Imovina znaša nad $1,100.000.00, članstva nad 20,000. Nova društva se lahko vstanovijo v Združenih državah z 8. člani. Pristopnina prosta. — *Berite najboljši slovenski tednik "Novo Dobo", glasilo JSKJ.* Pišite po pojasnila na glavnega tajnika, Anton Zbašnik, Ely, Minn.

UMETNO SRCE SO IZUMILI

Moskovski zavod za transfuzijo krvi je izpopolnil aprat, ki ga po pravici lahko imenujemo umetno srce. Aparat sta izumila znanstvena sotrudnika zavoda Brjuhonenko in Jankovski. S pomočjo njunega izuma se je zavodu posrečilo napraviti zadnje čase več novih, zelo važnih poskusov, ki se znanstveni svet za nje že več let zanima. Prvi poskusi so se vršili s psom, ki so mu odrezali glavo, pa je kljub temu živela še celih šest ur. Presenetljive uspehe so dosegli tudi pri nadaljnjih poskusih z ubitim psom. Umetno srce je vrnilo življenje ne samo glavi, temveč vsemu organizmu mrtvega psa, ki je nadaljeval svoje osnovne funkcije tudi potem, ko pravo srce ni več utripalo.

Ta izredno važni izum je omogočil rešiti problem, ki pomeni v moderni znanosti pravo senzacijo. — Znani moskovski kirurg profesor N. Terebinski je s pomočjo tega aparata uspešno operiral več živalskih src. Profesor je razrezal srce in poedine zaklopke, napravil na njih najrazličnejše operacije, neizogibne pri neozdravljivih srčnih boleznih, napravil je 17 šivov, potem je pa srce zašil in znova napolnil s krvjo. Vso operacijo je delal profesor 4 in pol minute. Med operacijo je nadomestoval srce in pljuča Brjuhonenkov aparat. Funkcijoniral je brezhibno. Takim operacijam je bilo podvrženo nad 10 psov. Prof. Terebinski je začel delati svoje poskuse pred dvema letoma. Vsi psi, ki jim je operiral srce, so še živi in ostali so pri zavodu za transfuzijo krvi. Od časa do časa so jih učenjaki pregledali in izkazalo se je, da so bile operacije brezhibne. S tem je pa sproženo vprašanje možnosti operacije tudi človeškega srca.

Temelji pogoj uspešne operacije srca je poskrbeti, da se kri med operacijo ne seseda. Tudi ta problem je moskovski zavod za transfuzijo krvi srečno rešil. Znanstveni sotrudniki zavoda so odkrili celo vrsto kemičnih sestavin, ki preprečujejo sesedanje krvi. Kri ostane nedotaknjena ne samo, če jo izpuste iz žil, temveč tudi če ostane v organizmu. S pomočjo posebnih kemikalij ohranijo kri nepokvarjeno več ur. Ti preparati, nazvani specifični stabilizatorji, so značilni tudi po tem, da povzročajo nagel padec temperature. Rusi učenjaki domnevajo, da bo mogoče rabiti specifične stabilizatorje kot zdravilo tudi pri nekaterih drugih boleznih.

CHARLES CHAPLIN SE ŽENI

Hollywood, Cal., 29. novembra. Filmska krasotica Paulette Goddard, ki se je poljala s Charles Chaplinom blizu Venura, Cal., je bila aretirana zaradi prehitre vožnje. Pred sodišče je povabljena 2. decembra.

Ko sta bila aetirana, sta izjavila, da se vračata iz San Simeon, Cal., kjer sta bila za praznike.

Čudi je splošno razširjeno mnenje, da sta zaročena, sta oba izdala izjavo, da so vse take govorice neutemeljene.

Kdo si ne želi domov?

VSAKDO lahko sedaj z malimi stroški potuje v domovino in se neovirano vrne nazaj.

Moderni parniki Vam nudijo vso postrežbo, in kdor je od veščega zastopnika pravilno poučen, mu je potovanje zabava.

Pri nas lahko kupite vozne liste za vse parnike.

Vsa pojasnila za dobavo potnih listov, affidavitov; če želite dobiti sorodnika iz starega kraja, kakor tudi vse druge informacije, damo vsakomur brezplačno.

Pišite nam!

Metropolitan Travel Bureau
(FRANK SAKSER)
216 West 18th Street
New York, N. Y.

Mi zastopamo vse parobrodne družbe.

Ta GLOBUS

kaže v pravem razmerju vodovje in suho zemljo. Na njem so vse izpremembe, ki so posledica zadnjih razkritij. Ta globus bo odgovoril na vsako zemljepisno vprašanje, bodisi odraslim, bodisi učeči se mladini. S tem globusom vam je pa tokah svet vzgoje in zabave.

KRASNO BARVAN TRPEŽNO IZDELAN

V premeru meri globus 6 inčev. — Visok je 10 inčev.

MODERN VZOREC

KRASEN PREDMET, KI JE KULTURNE VREDNOSTI ZA VSAK DOM

CENA S POŠTNINO VRED

$2.50

ONI, KI IMAJO PLAČANO NAROČNINO ZA "GLAS NARODA", OZIROMA SE NAROČE, GA DOBE ZA — $1.75

"GLAS NARODA"
216 West 18 Street New York, N. Y.

POUČNE KNJIGE
RAZNE POVESTI IN
ROMANI
PESMI IN POEZIJE

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
216 West 18th Street, New York

: : ZEMLJEVIDI : :
MOLITVENIKI
: : : IGRE : : :

MOLITVENIKI

SVETA UMA
v platno vez. .90
v fino usnje vez 1.50
v najfinejše usnje vez 1.80
v najfinejše usnje trda vez 1.80

SKRBI ZA DUŠO
v platno vez. .90
v fino usnje vez 1.50
v najfinejše usnje vez 1.80

RAJSKI GLASOVI
v platno vez. .80
v usnje vez, 1.20
v fino usnje vez. 1.50
v najfinejše usnje vez. 1.60

KVIŠKU SRCA
v imitirano usnje vez. .60
v usnje vez. .80
v fino usnje vez. 1.—
v najfinejše usnje vez. 1.20
v najfinejše usnje trda vez 1.50
v oel celluloid vez. 1.20

NEBESA NAŠ DOM
v ponarejeno 1.—
v najfinejše usnje vez 1.50
v najfinejše usnje trda vez 1.80

MARIJA VARHINJA
fino vez 1.20
v fino usnje 1.50
v najfinejše usnje trda vez 1.60

Hrvatski molitveniki:

Utjeha žalostnih, fina vez. 1.—
Slava Bogu, a mir ljudem, fina vez 1.50
najfinejša vez 1.60
Zvonček nebeski, v platno .80
fina vez 1.—
Vienac, najfinejša vez 1.60

Angleški molitveniki:

(za mladino)

Child's Prayerbooks
v barvaste platnice vezano .30
v beli kost vezano 1.10

Come Unto Me .30
fino vezano .35

Key of Heaven:
fino vezano .35
v usnje vezano .70
v najfinejše usnje vezano 1.20
(ZA ODRASLE)

Key of Heaven:
v celoid vezano 1.20
v celoid najfinejši vez 1.50
v fino usnje vezano 1.50

Catholic Pocket Manual:
v fino usnje vezano 1.30

Ave Maria:
v fino usnje vezano 1.40

POUČNE KNJIGE

Angleško slovenske berilo 2.—
Angleško-slov. in slov. angl. slovar .90
Amerika in Amerikanci (Trunk) 5.—
Angeljska služba ali nauk kako se naj streže k sv. maši .10
Boj nalezljivim boleznim .75
Cerkniško jezero 1.20
Domači živinozdravnik broširano 1.25
Domači zdravnik po Kuaipu: broširano 1.25
Domači vrt 1.20
Govedoreja 1.50
Gospodinjstvo 1.20
Hitri računar .75
Jugoslavija (Melik) 1. zvezek 1.50
2. zvezek, 1—2 snopič 1.80
Kletarstvo (Skalicky) 2.—
Kratka srbska gramatika .30
Kratka zgodovina Slovencev, Hrvatov in Srbov .30
(Nadaljevanje.)
Kako se postane državljan Z. D. .25
Kako se postane ameriški državljan .15
Knjiga o dostojnem vedenju .50
Kubična Računica .75
Liberalizem .50
Ljubavna in snubilna pisma .35
Materija in energija 1.25
Mlada leta dr. Janeza Ev. Krekа .75
Mladeničem, 1. zv. .50
II. zv. .50
(Oba skupaj 90 centov)
Mlekarstvo 1.—
Nemško-angleški tolmač 1.40
Nasveti za hišo in dom 1.—
Najboljša slov. Kuharica, 668 str. lepo vez. (Kališek) 5.—
Nemščina brez učitelja:
1 del .50
2. del .50
Največji spisovnik ljubavnih in drugih pisem .75
Ojačen beton .50
Obrtna knjigovodstvo 2.50
Poročnikarstvo, broširano 1.50
Pravila za dike .45
Pravilne motnje na alkoholiski pačlagi .75
Praktični računar .75
Prave in revolucija (Pitamic) .90
Praktični in lahki slovnici ruskega knjižnega 1.50

Radio, osnovni pojmi iz Radio tehnike, vezano 2.—
broširano 1.75
Računar v kronski in dinarski veljavi .75
Ročni slov. italijanski in italijanski-slovenski slovar .90
Ročni spisovnih vsakovrstnih pisem .50
Solnčanje .50
Slovenska narodna mladina (obsega 452 strani) 1.50
Sprejna kuharica, trdo vezana 1.45
Sveto Pismo stare in nove zaveze, lepo trdo vezano 3.—
Sadno vino .40
Sadje v gospodinjstvu .25
Spolna nevarnost .25
Učbenik angleškega jezika trdo vez. 1.50
broširano 1.25
Uvod v filozofijo (Veber) 1.50
Veliki slovenski spisovnik: zbirka pisem, listin in vlog za zasebnike in trgovce 1.25
Veliki vsevedež .80
Voščilna knjižica .50
Zbirka domačih zdravil .60
Zdravilna zelišča .40
Zel in plevel, slovar nazavnega zdravilstva 1.50
Zgodovina Umetnosti pri Slovencih, Hrvatih in Srbih 1.90
Zdravje mladine 1.25
Zdravje in bolezen v domači hiši, 2 zvezka 1.20
Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slovencev (Melik)
II. zvezek .80
Prorokovalne karte 1.—

POVESTI in ROMANI

Agitator (Kersnik) broš. .80
Andrej Hofer .50
Beneška vedeževalka .35
Belgrajski biser .35
Beli mecesen .40
Bele noči, mali junak .60
Balkansko-Turška vojska .80
Balkanska vojska, s slikami .25
Boj in zmaga, povest .20
Blagajna Velikega vojvode .60
Belfegor .80
Boy, (roman) .65
Burska vojska .40
Beatin dnevnik .60
Božično darovi .35
Božja pot na Bledu .20
Božja pot na Šmarni gori .20
Cankar:
Grešnik Lenard, broš. .70
Mimo življenja .80
Moje življenje .75
Romantične duše .60
Čarovnica .25
Cvetina Borograjska .45
Cvetke .25
Čebelica .25
Črtice iz življenja na kmetih .35
Drobiz, in razne povesti — Spisal Miličinski .60
Darovana, zgodovinska povest .50
Dekle Elina .40
Dalmatinske povesti .35
Dolga roka .50
Do Ohrida in Bitolja .70
Doli z orožjem .50
Dve sliki: — Njiva; Starka (Meško) .60
Devica Orleanska .50
Duhovni boj .50
Dedek je pravil; Marinka in škrateljeki .40
Elizabeta .35
Fabijola ali cerkev v Katakombah .45
Fran Baron Trenk .35
Filozofska zgodba .60
Fra Diavolo .50
Gospodarica sveta .40
Gostilne v stari Ljubljani .60
Grška Mytologija 1.—
Gusarji .75
Gusar v oblakih .80
Hadži Murat (Tolstoj) .40
Heci papeža, vez. 1.—
Hektorjev meč .50
Hedvika .40
Hudi časi, Blage duše, veseloigra .75
Hčerna (Kmetova) .40
Hudo Brezdno (11. zv.) .35
Humoreske, Groteske in Satire, vezano .80
broširano .60
Izlet g. Broučka 1.20
Izbrani spisi dr. H. Delenca .60
Iz tajnosti prirode .50
Iz modernega sveta, trdo vez. 1.60
Izbrani spisi dr. Ivan Mencinger: 2 zvezka 1.50
Igračke, broširano .80
Igralec .75
Jagnje .30
Janko in Metka (za otroke) .30
Jernej Zmagovač, Med plazovi .50
Jetri (Strug) trdo vez .75
broš. .60

Jurčičevi spisi:
Popolna izdaja vseh 10 zvezkov, lepo vezanih 10.—
6. zvezek: Dr. Zober — Tugomer broširano .75
Juan iMserija Povesti iz španskega življenja .50
Kako se sem jaz likal (Alešovec) I. zvezek .60
Kako sem se jaz likal (Alešovec) II. zv. .60
Kako sem se jaz likal (Alešovec(III. zvezek .60
Korejska brata, povest iz misijonov v Koreji .30
Krvna osveta .80
Kmečki punt (Šenoa) .60
Kuhinja pri kraljici gosji mačici .50
Kaj se je Markaru sanjalo .25
Kazaki .60
Križev pot patra Kupljenika .70
Kaj se je izmislil dr. Oks .45
Levstikovi zbrani spisi .90
1. zv. Pesmi; Ode in elegije; Sonetje; Romance, balade in legende; Tolmač (Levstik .70
5. zv. Slika Levstika in njegove kritike in polemike .70
Trdo vezano 1.—
Ljubljanske slike. Hišni lastnik, Trgovec, Kupčijski stražnik, Uradnik, Jezični doktor, Gostilničar, Klepetulje, Natakarca, Igralnik, itd. .60
Lov na ženo (roman) .80
Lucifer 1.—
Marjetica .50
Materina žrtev .50
Moje življenje .75
Mali Lord .80
Miljonar brez denarja .75
Maron, krščanski deček iz Libanona .25
Mladih zanikernežov lastni životopis .75
Mlinarjev Janez .50
Musolino .40
Mrtvi Gostač .35
Mali Klatež .70
Mesija .50
Malenkosti (Ivan Albrecht) .25
Mladim srcem. Zbirka povesti za slovensko mladino .25
Misterija, roman 1.—
Možje 1.50
Na različnih potih .40
Notarjev nos, humoreska .35
Narod, ki izmira .40
Naša vas, II. del, 9 povesti .90
Nova Erotika, trdo vez .70
Naša leta, trda vez .70
broširana .50
Na Indijskih otokih .50
Naši ljudje .40
Nekaj iz ruske zgodovina .35
Na krvavih poljanah. Trpljenje in strahote z bojnih pobodov tretjega slovenskega polka 1.50
Ob 50 letnici Dr. Janeza E. Kreka .25
Onkraj pragozda .80
Odkritje Amerike, trdo vezano .60
mehko vezano .50
Praprečanove zgodbe .35
Pasti in zanki .25
Pater Kajetan 1.—
Pingvinski otok .60
Povest o sedmih obešenih .50
Pravica kladiva .50
Pabirki iz Roža (Albrecht) .25
Pariški zlatar .35
Prihajač, povest .60
Požigalec .35
Papežinja Fanata 1.60
Povesti, pesmi v prozi (Baudelaire) trdo vezano 1.—
Po strani klobuk .50
Plat zvoná .40
Pri stricu .60
Prst božji .90
Patria, povest iz irske junaške dobe .30
Prva ljubezen .50
Po gorah, in dolinah .90
Pol litra vipavca .60
Poslednji Mohikanec .90
Pravljice H. Majar .30
Predtrianon, Prešern in drugi svetniki v gramofonu .25
Prigodbe čebelice Maje, trda vez 1.—
Ptice selivke, trda vez .75
Pred nevihto .35
Popotniki .60
Poznava Boga .30
Pirhi .30
Povodenj .30
Praški judek .25
Prisega Hurončega glavarja .30
Pravljice in pripovedke (Kolmatsch)
1. zvezek .40
2. zvezek .40
Prvic med Indijanci .30
Preganjanje indijanskih misijonarjev .30
Robinson .60
Robinson Crusoe .60
Revolucija na Portugalskem .30
Rdeča in bela vrtnica, povest .30
Roman zadnjega cesarja Hohenberšana 1.50
Rdeča magla .70
Rdeča internacija 1.50
Sorčnat Diavolo, vez. 1.50

Slovenski šaljivec .40
Slovenski Robinson, trd. vez. .75
Stric Tomova koča .50
Srečki invalid .25
Skozi žrelo Indije .50
Sanjska knjiga, mala .60
Sanjska knjiga, velika .90
Sanjska knjiga, (Aralovska) 1.50
Spomini Jugoslovanskega dobrovoljca, 1914—1918 1.25
Sredozimci, trd. vez. .60
broš. .40
Stranote vojne .50
Štiri smrti, 4. zv. .35
Smrt pred hišo .65
Stanley v Afriki .50
Spomini znanega potovalca 1.50
Stritarjeva Antologija, broš .80
Sinto Sesto, povest iz Abrucev .30
Sin medvedjega lovca, Potopljeni roman .90
Študent naj bo, V. zv. .35
Sveta Notburga .35
Spisje, male povesti .35
Stenoslodec .30
Sopek Samotarke .35
Sveta noč .30
Svetlobe in sence 1.20
Slike (Meško) .60
Spake, humoreska, trda vez. .90

SHAKESPEAREVA DELA:

Machbet, trdo vez .90
broširano .70
Othelo .70
Sen Kresne noči .70
Skrivnost najdenke .50

Splošna Knjižnica:

Št. 1. (Ivan Albrecht) Ranjena gruda, izvirna povest, 104 str., broširano .35
Št. 2. (Rudo Murnik) Na Bledu, izvirna povest, 181 str., broš. .50
Št. 3. (Ivan Rozman) Testament ljudska drama v 4 dej., broš. 105 strani .25
Št. 4. (Cvetko Golar) Poletne klasje, izbrane pesmi, 184 str., broširano .50
Št. 5. (Fran Milčinski) Gospod Feldolin Žolna in njegove druge žina, veselomodre črtice I., 72 strani, broširano .25
Št. 6. (Novak) Ljubosumnost .30
Št. 7. Andersonove pripovedke. Za slovensko mladino priredila Utva, 111 strani, broš. .35
Št. 8. Akt štev. 113 .75
Štev. 9. (Univ. prof. dr. Franc Weber.) Problemi sodobne filozofije, 347 strani, broš. .70
Št. 10. (Ivan Albreht). Andrej Ternovc, relijefna karikatura in minulosti. 55 str., broš. .25
Št. 11. (Pavel Golia) Peterčkove poslednje sanje, božična povest
Št. 12. (Dr. Karl Engliš) Denar narodno-gospodarski spis, poslovenil dr. Albin Ogris, 236 str., broš. .80
Št. 12. (Fran Milčinski) Mogočni prišan, narodna pravljica v 4. dejanjih, 91 str., broš. .30
Št. 13. (V. M. Garšin) Nadežda Nikolajevna, roman, poslovenil U. Žun, 112 str., broš. .30
Št. 14. (Dr. Karl Engliš) Denar, narodno-gospodarski spis, poslovenil dr. Albin Ogris, 236 str., broš. .80
Št. 15. Edmond in Jules de Goncourt, Renee Mauperin .40
Št. 16. (Janka Samec) Življenje, pesmi, 112 str., broš. .45
Št. 17. (Prosper Marimee) Verne duše v vicah, povest, prevel Mirko Pretnar, 80 stra. .30
Št. 18. (Jarosl. Vrchlicky) Operoka lukovičkega grajščaka, veseloigra v enem dejanju, poslovenil dr. Fr. Bradač, 47 strani, broširano .25
Št. 19. (Gerhart Hauptman) Potopljeni zvon, dram. bajka v petih dejanjih, poslovenil Anton Funtek, 124 strani, broš. .50
Št. 20. (Jul. Zeyer) Gompači in Komonnicki, japonski roman, iz češčine prevel dr. Fran Bradač. 154 strani, broš. .65
Št. 21. (Frilolin Žolna) Dvanajst bratovščanih zgodbic, II., 72 str. broš. .25
Št. 22. (Tolstoj) Kreutzerjeva sonata .50
Št. 23. (Sophokles) Antigona, žalna igra, poslov. C. Gotar, 40 str. broširano .30
Št. 24. (E. L. Bulwer) Poslednji dnevi Pompejev, I. del, 365 str., broš. .80
Št. 25. Poslednji dnevi Pompeja, II. del .80
Št. 26. (L. Andrejev) Črna maska, poslov. Josip Vikmar, 62 str. broš. .35
Št. 27. (Fran Erjavec) Brezpotnost in protimi sredstva za brezposelnost, 80 str., broš. .35

Št. 29. Tarzan sin opic .90
Tarzan sin opic, trdo vez. 1.20
Št. 31. Roka roko .25
Št. 32. Živeti .25
Št. 35. (Gaj Salustij Krisp) Vojna z Jugurto, poslov. Ant. Dokler, 123 strani, broš. .50
Št. 36. (Ksaver Meško) Listki, 144 strani .65
Št. 37. Domače živali .30
Št. 38. Tarzan in svet 1.—
Štev. 39. La Boheme .90
Št. 47. Misterij duše 1.—
Štev. 48. Tarzanove živali .90
Štev. 49. Tarzanov sin, trd vez 1.20
Št. 50. Sulka De Graye 1.20
Št. 51. Slov. balade in romance .80
Št. 54. V metežu 1.—
Št. 55. Nemiškjemi helmik .50
Št. 56. To in onkraj Satie .30
Št. 57. Tarzanova mladost, trd vez 1.20
Št. 58. Glad (Hamsun) .90
Št. 59. (Dostojevski) Zapiski iz mrtvega doma, I. del 1.—
Št. 60. (Dostojevski) Zapiski iz mrtvega doma, II. del 1.—
Št. 61. (Golar) Bratje in sestre .75
Št. 62. Idijot, I. del (Dostojevki .90
Št. 62. Idijot, II del .90
Št. 64. Idijot, III. del .90
Št. 65. Idijot, IV. del .90
Vsi 4 deli 3.25
Št. 66. Kamelia, skozi uho sivanke, veseloigra .45
Slovenski pisatelji II. zv.: Potresna povest, Moravske slike, Vojvoda Pero i Perčca, Črtice 2.50
Tigrovi zobje 1.—
Tik za vrato .70
Tatič, (Bevk), trd. vez. .75
Tri indijanske povesti .30
Tunel, soc. roman 1.20
Trenutki odločitve .50
Turki pred Dunajem .30
Tri legende o razpelu, trd. vez. .65
Tisoč in ena noč:
I. zvezek 1.30
II. zvezek 1.40
III. zvezek 1.50
3 KNJIGE SKUPAJ 3.75
Tisoč in ena noč (Rape) vez. mala izdaja 1.—
Ugrabljeni milijonar 1.20
V krempljih inkvizicije 1.30
V robstvu (Matičič) 1.25
V gorskem zakotju .35
V oklepajaku okrog sveta:
1. del .90
2. del .90
OBA SKUPAJ 1.60
Veliki inkvizitor
v. (Waldova), broš. .35
Vojska na Žalnanu, s slikami .25
Vrinar, (Rabindranath Tagore), trdo vezano .75
broširano .60
Volk upokojenik in druge povesti 1.—
trdo vezano 1.25
Vojni, mir ali poganstvo, 1. zv. .35
V pustiv je šla, III. zv. .35
Valentin Vodnika izbrani spisi .30
Vodnik svojemu narodu .25
Vodnikova pratika l. 1927 .50
Vodnikova pratika l. 1928 .50
Vodniki in preparoki .60
Zmisel smrti .60
Zadnje dnevi mesečnega turnija .60
Za krubom, povest .35
Zadnja kmečka vojska .75
Zadnja pravda, vez. .70
Zgodovina o nevidnem človeku .35
Zmaj iz Bosne .70
Življenje slov. trpina, izbrani spisi Aleševec, 3. zv. skupaj 1.50
Zlatokopi .30
Ženini naše Kopracie .45
Zlata vas .50
Zmote in napake gdč. Pavle .45
Zbirka modrih pripovedk:
I. del .40
II. del .40
Znamenje Ribičih (Dpyle) .50
Zgodovinske anekdote .60
Z ognjem in mečem 3.—
Zločin in kazen:
I. in II. zvezek 1.—
vezano 1.50
Zgodbe Napoleonovega kurirja .60
vezana .80
Zgodbe ubrovnika Mamilca .70
Zlati pastir .90

ZBIRKA SLOVENSKIH POVESTI

1. zv. Vojnemir ali poganstvo .35
2. zv. Hudo bosanko .35
3. zv. Vesele povesti .35
4. zv. Povesti in slike .35
5. zv. Študent naj bo. — Hudi vandalji hrsh .35

SPISI ZA MLADINO

(GANGL)

3. zv. trdo vezano. Vsebuje 12 povesti .50
4. zv. trdo vezano. Vsebuje 8. povesti .50
5. zv. trdo vezano. Vinski brat .50
6. zv. trdo vezano. Vsebuje 10 povesti .50

IGRE

Romeški drgovec, Igrokaz v 5. dejanj .60
Cyran de Bergerac. Herična komedija v petih dejanjih. Trdo vezano 1.70
Edela, drama v 4. dej. .60
Gospa z morja, 5. dej. .75
Lokalna železnica, 3. dej. .50
Marta. Semenj v Richmondu, 4. dejanja .80
Ob vojski. Igrokaz v štirih slikah .30
Tončkove sajne na Miklavžev večer, Mladinska igra s petjem v 3. dejanjih .60
R. U. R. Drama v 3. dejanjih s predigro, (Čapek). vez. .45
Revizor, 5. dejanj, trda vezana .75
Za križ in svobodo, igrokaz v 5. dejanjih .35
Ljudski oder:
4. zv. Pihotapec, 5. dejanj .60
5. zv. Po 12 letih, 4. dejanja .60
Zbirka ljudskih iger:
3. snopič. Mlin pod zemljo, Sv. Neža, Sanje .60
13. snopič. Vestalka, Smrt Marije Device, Marijin otrok .30
14. snopič. Sv. Boštjan, Junaška deklica, Materin blagoslov .30
15. snopič. Turki pred Dunajem, Fabjola in Neža .30
20. snopič. Sv. Just; Ljubezen Marijinega otroka .30

PESMI in POEZIJE

Akropolis in Piramide .80
broširano .80
Azazel, trdo vez. 1.—
Balade in romance, trda vez 1.25
Bob za mladi zob, trda vez .40
Kragulčki (Utva) .65
trdo vezano .80
Moje obzorje, (Gangl) 1.25
Narcis (Gruden), broš. .30
Primorske pesmi, (Gruden), vez. .35
Slutne (Albreht), broš. .30
Pohorske poti (Glaser), broš. .30
Oton Župančič: Sto ugank .50
Vijolica. Pesmi za mladost .60
Zvončki. Zbirka pesnij za slovensko mladino. Trdo vezano .90
Zlatorog, pravljice, trda vez .60

PESMI Z NOTAMI

NOTE ZA KLAVIR

(Pavčič) Slovenska koračnica:
10 zvezkov. Vsak zvezek po .30
10 zvezkov skupaj 2.50
8 mladinskih pesmi (Adamič) .50

NOVE PESMI S SPREMLJEVANJEM KLAVIRJA

Album slov. narodnih pesmi (Prelovec) .80
Šest narodnih pesmi (Prelovec) .80

MEŠANI IN MOŠKI ZBOR

Slovenski akordi (Adamič):
I. zvezek .75
II. zvezek .75
Poslednji odmevi, II. zv. .45
Ameriška slovenska lira (Holmar) 1.—
Orlovske himne (Vodopivec) 1.20
10 moških in mešanih zborov — (Adamič) .45

MOŠKI ZBOR

Trije moški zbori (Pavčič) — Izdala Glasbena Matica .40
Narodna nagrobnica (Pavčič) .35
Gorski odmevi (Laharnar 2. zv. .45

DVOGLASNO:

Naši himni .50

MEŠANI ZBORI:

Planinska, II. zv. (Laharnar) .45
Trije mešani zbori, Izdala Glasbena Matica .45

RAZNE PESMI S SPREMLJEVANJEM:

Domačini, (Foester) .40
Izdala Glasbena Matica
Gorske cvetlice (Laharnar) četvero in petero mešanih glasov .45
Jaz bi pod rudečih ruž, moški zbor z bariton solom in priredbo za dvospev .20
V poletni noči (Sattner), kantata za soli, zbor in orkester izdala Glasbena Matica .75
Dve pesmi (Prelovec), za moški zbor in bariton solo .20

Kuplet (Grum). Učeni Mihec, — Kranjske šege in navade, Nezadovoljstvo, 3 zvezki skupaj 1.—

PESMARICA GLASBENE MATICE:

1. Pesmarica, uredil Hubad 2.50
2. Koroško slovenske narodne pesmi (Svikaršić) 1. 2., in 3. zv. skupaj 1.—

MALE PESMARICE:

Št. 1. Srbske narodne himne .15
Št. 1a. Što čutiš, Srbine tužni .15
Št. 10. Na planine .15
Št. 11. Zvečer .15
Št. 12. Vasovalec .15
Št. 13. Podoknica .15
Slavček, zbirka šolskih pesmi — (Medved) .20
Lira, srednješolska, 1. in 2. zvezek po .50
Troglasni mladinski zbor primeren za troglasen ženski ali možki zbor. 15 pesmic. (Pregel) 1.—
Mešani in moški zbori (Aljaš) — 3. zvezek: Psalm 118; Ti veselo poj; Na dan; Divna noč .40
6. zvežek: Opomin k veselju; Sveta noč; Stražniki; Hvalite Gospoda; Občutki; Geslo .40
7. zvezek: Slavček: Zaostali ptič; Domorodna iskrica; Pri svadbi; Pri mrtvaškem sprevodu; Geslo .40
8. zvezek: Ti osrečiti jo hoti (mešan zbor); Prijatelji in senca (mešan zbor); Stoji, solnčice stoj; Kmetski biši .40

CERKVENE PESMI

Domači glasi, Cerkvene pesmi za mešan zbor 1.—
12. Tantum Ergo (Premrl) .50
Mašne pesmi za mešan zbor — (Sattner) .50
12 Pange iLngua Tantum Ergo Genitori. (Foerster) .50
12 Pange Lingua Tantum Ergo Genitori (Gerbič) .50
Hvalite Gospoda v njegovih svetnikih, 20 pesmi na čast svetnikom (Premrl) .40
10 obhajilnih in 2 v častpresv. Srcu Jezusovemu (Grum) .35
Missa in honorem St. Josephi — (Pogachnik) .40
L rie .60
K svetemu Rešnjemu telesu — (Foerster) .40
Sv. Nikolaj .60

NOTE ZA CITRE

Koželjski: Poduk v igranju na citrah, 4 zvezki 3.50
Buri pridejo, koračnica .20

NOTE za TAMBURICE

Slovenske narodne pesmi za tamburaški zbor in petje (Bajuk) 1.30
Bom šel na planince. Podpuri slov. narodnih pesmi (Bajuk) 1.—
Na Gorenjskem je fletno 1.—

RAZGLEDNICE

Newyorške, Različne, dučat .40
Velikonočne, božične in noveletne dučat .60
Iz raznih slovenskih krajev, dučat .40
Narodna noša, dučat .40
posamezne po .03

ZEMLJEVIDI

Stenski zemljevid Slovenije na moč nim papirju s platnenimi pregibi 7.50

Pokrajni ročni zemljevidi:
Dravska Banovina .30
Slovenske Gorice, dravsko ptujsko polje .30
Ljubljansko in mariborsko oblastni .30
Pohorje, Kozjak .30
Prekmurje in Medmurje .30
Canada .40
Združenih držav, veliki .40
Mali .15
Nova Evropa .50

Zemljevidi:
Alabama, Arkansas, Arizona, Colorado, Kansas, Kentucky in Tennessee, Oklahoma, Indiana, Montana, Mississippi, Washington, Wyoming, vsaki po .25
Illinois, Pennsylvania, Minnesota, Michigan, Wisconsin, West Virginia, Ohio, New York — Virginia, Ohio, New York — vsaki po .40

Naročilom je priložiti denar, bodisi v gotovini, Money Order ali poštne znamke po 1 ali 2 centa. Če pošljete gotovino, rekomandirajte pismo.

Ne naročajte knjig, katerih ni v ceniku.

Knjiga pošiljamo poštnine prosto

"GLAS NARODA"
216 W. 18 Street
NEW YORK

KRATKA DNEVNA ZGODBA

F. W. ARAMIS:

OŽIVLJENJE

Dobermanski se je vračal iz pisarne k obedu in komaj je odprl vrata, ga je pozdravila žena z besedami:

— Ne vem, kako ti bo, danes teknilo. Oleška je kuhala sama in skuhala je nekaj kar tako na hitro roko, jaz pa vse dopoldne sploh nisem prišla v kuhinjo.... Obiskov je bilo toliko, da nisem utegnila.

— Kaj poveš! Kdo je pa bil?

— Takoj zjutraj je prišla Punja. Vrnila se je s počitnic, imenitno se je popravila in tudi otrokom se poznajo blagodejne posledice izpremembe zraka.... Toda, saj veš.... vrnila se je brez beliča in prišla me je prosit, naj ji posodim nekaj denarja; pomisli, niti za obed ni imela.

— In si ji posodila?

— Štiri zlate. Saj dobro veš, da sem imela zadnji desetak, ki si mi ga dal včeraj. Toda kaj storiti?

— Seveda, seveda....

— A komaj so se zaprla vrata za njo, je prišel Trzymalkiewicz.... Vrača se s počitnic, pa je suh in ti si mu baje obljubil poravnati takoj po povratku dolg na menico, ki je zapadla že spomladi. Rekla sem mu, naj uredi to zadevo s teboj, da pa pojde tudi težko, kolikor mi je znano....

— Prav si povedala.

— No vidiš; in pomisli, potem je prišla naša soseda. Tudi ona se je prav kar vrnila s kmetov, pa niti za avtotaksi ni imela, da bi se odpeljala s kolodvora domov; hišnik je moral založiti za njo. Zadržala me je tako dolgo, da niti na trg nisem utegnila skočiti. Molila me je, naj ji posodim do prvega 20 zlatih.... Seveda sem se ji zasmejala v obraz. Človek od skrbi ne če, kje se ga glava drži, ona ti pa pride po 20 zlotih kakor v banko....

— Nič ne de, zdaj vsaj vidiš, da smo v hiši na najboljšem glasu. Ljudje mislijo, da sedimo na denarju. — se je zasmejal Dobermanski. — No, a kdo je še bil pri nas?

— Eh, človek bi kar iz kože skočil. Potem je prišel mizar, češ, naj mu vendar plačamo tiste police, ki jih je nam naredil že pred dobrim letom; no, ta res že dolgo čaka.... Obljubila sem mu, da dobi denar zanesljivo prihodnji mesec. Toda bil je zelo robat. Dejal je, da mora pripeljati ženo in otroke s počitnic, pa izterjava stare dolgove, toda povsod mu odgovarjajo, da dobi denar prihodnji mesec.

— Zakaj pa pošilja ženo in otroke na počitnice, če nima denarja! — je zagodrnjal Dobermanski. — Saj bi lahko sedeli v Varšavi, kakor mi.

— Že res, toda kaj hočemo? Mizar res že dolgo čaka. A nazadnje, pomisli, bilo je že opoldne, ti jo primaha še Dzipajlo. Sladak je bil kakor med, dejal je, da pride menica jutri k sodišču, da to nerad stori, pa ne more drugače; šele večeraj da se je vrnil iz Marijanskih Lazni, izdatki so bili ogromni, a zdaj ga čaka vse polno plačil; ne preostaja mu torej drugega nego pritisniti k zidu nekaj starejših dolžnikov.

— Naj stori, kar se mu zdi prav, — je zamahnil Dobermanski z roko.

Tudi jaz sem mu odgovorila nekako tako. Toda prosim te, kako to, da nas pridejo nadlegovat vsi naenkrat. Kakor da bi bili ljudje skovali zaroto proti nam.

— Kaj se pa čudiš, žena? Saj veš, da je konec poletne sezone, drugače tudi ne more biti, saj je čisto naravno, da je nastalo nekakšno oživljenje. Na to bi morali biti itak pripravljeni.

ORJAŠKI ZAKLADI V MORJU

V tolikem pogonu tehniških iznajdb, kakor je bil zadnja leta in kakor se je posebej zdaj v vseh panogah tehnike razvil, ni čuda, da poskuša človeštvo zmagati tudi morske globočine. V horicontalni črti zemlje nima človek več kaj zmagati, zato se je vzpel v višine ali celo rije v osrčje zemlje. Komaj smo slišali o drznem poskusu Amerikanca Beeba, ki se je spustil v jekleni krogli v globino 700 metrov, ter tam motril in fotografiral morske prebivalce, se že sliši, seveda iz Amerike, o novem aparatu, ki pa bo služil ne de znanstvenim svrham, marveč tudi trgovskim: dvigal bo zaklade, ki leže na morskem dnu.

Gre namreč za tako zvani podmorski tank, ki se kakor gosenica plazi z mnogimi jeklenimi nogami po razpokah in nevarnostih morskega dna. Ko bo ta "pošast" gotova, bo mogel iti človek ž njo v globino 400 metrov. Da moremo to do kraja zajeti, moramo pomisliti, da ni še noben podmorski čoln segel globlje kot 90 m; potem takem ni še bila meja 400 metrov v vodno globino dosežena. Če bi kdo izumil snov, ki bi se po svoji moči uspešno upirala ogromnemu vodnemu pritisku, ki mogel ta tank tudi v globino 500—600 metrov. Tank je zvezan z žerjavom, ki ga goni zračni pritisk. Ta bo dvigal zaklade, ki jih skriva morje. To pa še ni vse. Druga iznajdba je jeklena potapljaška obleka, ki jo je sestavil Harry Bowdin. Potapljač, ki tiči v tem masivnem oblačilu, lahko uspešno dela tudi v globini 150 m. Potemtakem ni več daleč čas, ko se bodo milijonski zakladi, ki jih je nekoč morje pogoltnilo, dvignili.

Šele pred nekaj leti so prišli razni podjetniki na to, da bi racijonalno segali po nekdaj potopljenih zakladih. Sedem let po potopu "Lusitanie" se je posrečilo dvigniti njeno bogastvo. Potapljači so imeli takrat (bilo je to leta 1927) velik dobiček. Stroški pri dviganju so namreč znesli več kot 3 procente vrednosti zaklada. — Pri Kap Virginiji leži v globini 1000 metrov, parnik "Merida", ki je leta 1911 utonil. V njem deže v neki kaseti kraljevi dragulji, nesrečnega cesarja Maksimilijana, ki se je polastil Mehike, a je moral ta poskus plačati z glavo. Ti dragulji nimajo vrednost 4 milijonov dolarjev. To bi bil tečen grižljaj za potapljače. Harry Bodwdin, iznajditelj jeklene potapljaške oprave, je prepričan, da se bodo dali dragulji prinesti v živi svet.

Drugi projekt meri na ladjo "Princesa iz Asturije", ki se je potopila leta 1915 ob obali Brazilije. Njen zaklad se ceni na 18 milijonov v zlatu in srebru. Drugi parnik "Rio de Janeiro", pa je izginil v vodo leta 1911 pred San Franciscom. Leži še vedno na istem mestu, a v trupu skriva tri milijone dolarjev.

Pa vse to ni nič v primeri z bogastvom, ki leži v bližini luke Vigo v Španiji. Leta 1703 so se vračale velike španske galione iz Južne Amerike v domovino. Njihovo breme je bilo zlato in srebro, ki so ga Španci tekom treh let nabrali v zlati deželi. Ko so se bližale te ladje španski luki, Vigo, jih je nenadno napadla angleška mornarica. Ko so Španci videli, da bo izid boja za nje porazen, so potopili skoro vse bogate ladje. Le nekaj srebra so polovili Angleži zase.

Španska vlada ima točno zaznamovan kraj zaklada in je sklenila za slučaj, da bi dvignila zlato, 8 odstokov porabiti v dobrodelne namene. Do danes pa ni še nihče poskušal sreče . . .

ŽENIN SMEH

Kolikor se je že zgodilo, da so se zakoni ločili, ker se žena ni več smejala. Čudno se to sliši, pa vseeno je res. Mož ima rad veselo ženo, ne mara mračnih obrazov okrog sebe. Ženina žalost ga odbija pa si gre veselja iskat v krčmo. Toda, ali je samo žena kriva? Nikakor ne. Kaj težko se je smejati v današnjih težkih dneh, ko tarejo gospodinjo tisočere skrbi. Mož pa ne najde nobene ljubeznive besede zanjo. Žena večkrat porabi na svoje skrbi in z vedrim obrazom hiti možu naproti, ta pa ostane mrzel in mračen. Kako naj bo potem žena vesela!

Mož si mora znati ohraniti ženin smeh. Ne sme misliti samo nase. Prijazna beseda, vesel pogled, malo več uslužnosti in žena se bo zopet smejala, pa naj jo skrbi še tako tlačijo k tlom. Slavni Mozart je zelo ljubil svojo ženo. Nekoč je prišel domov, pa soba ni bila za kurjena, zmanjkalo je drv, a žena ni imela denarja, da bi jih kupila. Kaj naredi Mozart? Pograbil je svojo ženko in zavrtela sta se po sobi. "Si bova pa tako zakurila," ji pravi Mozart, in oba sta se iz srca smejala. Ko bi v naših družinah vladala ljubezen, pa tudi smeha ne bi primanjkovalo. Možje, ne zvračajte vse krivde na žene! Ako ni veselja v hiši, ste večjidel sami krivi.

SKOČIL POD VLAK IN OSTAL ŽIV

Blizu Subotice si je hotel končati življenje novosadski čevljarski pomočnik Stevan Bavlovič. Skočil je pod vlak, ki mu je odrezal levo nogo v gležnju in desno roko. Prepeljali so ga v bolnico in zdravniki upajo, da mu bodo rešili življenje. Mož noče povedati, kaj ga je pognalo v obup.

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI

VESELICE,

ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" že čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

MEDNARODNA RAZSTAVA V CLEVELANDU

Frank Troha, Barberton, Ohio.

Star pregovor pravi: — Kdor ničesar ne vidi, tudi ničesar ne ve. Ali to je spak, ker preprost delavec nima časa, da bi si lahko vse ogledal, kar si zaželi. Ako se pa pripeti, da ima časa dovolj, pa nima denarja, in zato je na vsak način zapreko, ki se je ne da premagati.

Mednarodne razstave, ki jih od časa do časa prirejajo v raznih večjih mestih v Združenih državah, so tako velikega pomena, da bi se moral vsak, ako mu le razmere dopuščajo, zavzeti in si ogledati predmete iz raznih dežel, ki se razprostirajo preko širne zemeljske oble.

Marsikoga veseli potovanje v druge kraje, kjer bi si rad ogledal razne zanimivosti. Toda to si lahko privoščijo le bogataši, ki imajo natrpane mošnje denarja. Mednarodna razstava, ki se je vršila zadnje dni v Clevelandu, je pa revnejšemu sloju pripomogla za nizko vstopnino, da je lahko nekaj videl, kar bi mu drugače ne bilo mogoče.

V velikem poslopju se človek kreta, napravi nekaj korakov, pa se mu zazdi, kakor bi se znašel daleč na severu med Švedi. Gre dalje in že se znajde v vroči Afriki med domačini temnopoltne barve, ki razkazujejo starodavne zanimivosti, zgodovinske predmete in razna dela iz novejše dobe.

Posetniku razstave se odpirajo čudovite stvari, samo obrniti se je treba, pa se mu dozdeva kakor bi v duhu švigal preko širne oble. S Severa na Jug, od Vzhoda na Zahod, iz Rusije se trenutno znajde v Mehiki in tako dalje. Človek gleda in gleda in se ne more načuditi.

Narodi, ki so nam malo znani na zemljevidu in ki se nekaterim zde, da so morda še napol divji, imajo razstavljene predmete, ki jih je izdelala izurjena roka z največjo previdnostjo.

Le pomislimo, če ni to nekaj pomembnega za tukajšnjo mladino, katere stariši so dospeli sem iz raznih drugih oddaljenih dežel, ko opazi predmete ki so bili izdelani v deželah njenih dedov in pradedov, večinoma ročno delo, za katero je bilo treba žrtvovati tedne in mesece, predno je bilo izgotovljeno.

Tedaj šele opazi tukajšnja mladina, kakšnega naroda potomstvo je, kako je narod delaven in marljiv in kaj vse si je znal napraviti. Ko mladina dobi več pojma o delavnosti svojih dedov, se kar nehote navdušuje za umetnine, boljša volja se je loti in več navdušenja dobi za delo, s katerim hoče nadaljevati in nekaj napraviti v istem smislu kot nekdaj stariši in pradedi.

Čeprav živimo v deželi mašinerije, nam je vseeno potrebno več ročnega dela. To delo nas navdušuje in odvrača od dolgočasja. To vse nam je dobra šola, ki nam je skozi vse življenje potrebna.

Kakor sem opazil na razstavi, smo bili Slovenci precej dobro zastopani. Toda več zanimanja bi treba, da bi se tako postavili, kakor so se nekateri drugi narodi. Bolj bi se bilo treba potruditi in bolj poglobiti v delo in dosegli bi še dosti več.

Glavni predmet v slovenskem oddelku se mi je zdela krasna slika umetnika-slikarja Maksima Gasparija. Slika predstavlja slovenski življenj — od pisateljev, pesnikov, umetnikov do najnižjega sloja. To je krasno delo in velikega pomena.

Nadalje so bile razstavljene tipične starokrajske stvari: ribniška suha roba, lesorezi, razni okraski ter druga drobnarije. Dalje: zgodovinski predmeti, ženska ročna dela, posnetki starokrajskega orodja in raznih predmetov primitivnega izvora in še več stvari, ki so predstavljale tipično slovensko življenje ter prizore v slovenski gostilni.

Nisem se odločil, da bi vse podrobneje opisal in je skoro nemogoče. Kajti na razstavi je bilo na tisoče in tisoče predmetov, ki so predstavljali milijonsko vrednost. Ako bi se hotelo pa vse to opisati, bi vzelo silno dosti časa, in opis bi napolnil precej debelo knjigo.

Kdor je imel željo, natančno si vse ogledati, je moral biti vsak dan tekom razstave navzoč in vse opazovati ter ogledati, da se mu je utisnilo globlje v spomin. Jaz sem si vzel osem ur časa in po možnosti ogledal, kar mi je bilo mogoče. Torej na navedem s čim so bili razni narodi zastopani:

Švica: zanimivosti, zgodovinski predmeti iz gorate dežele in čudovito lepa lesorezba;

Indija: tkanina in ročna pletenina;

Rommija: tkanina, ročna dela, razni okraski in drugi dragoceni predmeti;

Norveška: starinski skedenj, v katerem je bilo nešteto okrasov, in druge zanimivosti;

Sirija: večinoma dragocene preproge;

Španska: ročna dela, pletenina in tkanina;

Afrika: starodavne umetnine, ročna dela in starinsko orožje;

Mehika: pletenina in razni okraski;

Ukrajina: krasna lesorezba in ženska ročna dela, pletenina;

Švedska: preproge, starodavne umetnine in orožje;

Tirolska: lesorezba in dragoceni okraski;

Danska: dragoceni okraski, starodavne zanimivosti, velika slika pisatelja Andersena, njegova soba s starim pohištvom;

Nemčija: lesorezba, tkanine s krasnimi slikami za okras sten v sobah;

Palestina: lesorezba in spominki ter razni zanimivi predmeti iz svete dežele;

Amerika iz indijanske dobe: starodavne zanimivosti, zgodovinski predmeti in ročna dela;

Jugoslovanski turistični oddelek: večina zgodovinski predmeti iz Srbije, zanimivosti iz starodavnih časov;

Hrvatska: tkanina, ročna dela in zgodovinski predmeti;

Italija: dragoceni okraski;

Poljska: tkanina, dragoceni okraski in porcelanski izdelki;

Slovaška: pletenina, lesorezba in spominki;

Madžarska: zgodovinski predmeti, zanimivosti iz davnih časov in ročna dela;

Kolonijalna Amerika: zgodovinski predmeti, med katerimi je bil starinski kolovrat z velikanskim kolesom, ki je preko dvesto let star;

Irska: zgodovinski predmeti spominki na sv. Patricka; spalna soba in slika McSweeneya, ki se je postil in umrl za neodvisnost Irske;

Holandska: razni zgodovinski predmeti in okraski;

Litvinija: tkanina, lesorezba, okraski in druga ročna dela;

Kitajska: ročna dela, dragoceni zgodovinski predmeti, krasna ročna dela s svilenim blagom in druge umetnine rmenopoltnega naroda.

Nadalje je bil poseben prostor, kjer so bila razstavljena ročna dela iz raznih dežel ter so predstavljala visoko vrednost. To so bili tkani, pleteni, šivani in na drugi način izdelani predmeti ženskega ročnega dela.

Vsi oddelki raznih narodnosti so imeli svoje gostilne in kuhinje, in posetniki so si lahko izbrali in okusili jed, kakoršno znajo napraviti po svojem okusu razni narodi.

Zastopani so bili tudi narodi v svojih slikovitih narodnih nošah. Prirejali so razne programe: petje, godbo, ples in kazali druge svoje običaje, kar je vzbujalo splošno zanimivost.

Samo po sebi je razumljivo, da je bilo z razstavo silnih stroškov in pričakovalo se je več posetnikov. Toda kriza je tako prizadela revnejši delavski sloj, da jim mnogo ni moglo žrtvovati borih 40 centov za vstopnino. Torej so v resnici slabi časi, ko ima človek nekaj skoro pored nosom, pa si ne more ogledati.

Kdor si je pa razstavo ogledal, mu bo gotovo ostala dolgo v spominu. Upati je, da se čez par let zopet kaj takega priredi in da bodo takrat tudi boljši časi, da bo tistim omogočeno vse ogledati, ki so zadnjo razstavo zamudili.

To je moj površen opis vtisa, ki sem ga odnesel z razstave.

Božični Izlet

v Jugoslavijo

priredimo na našim rojakom poznanem parniku

"PARIS"

9. DECEMBRA

Vozni list do Havre na parniku "Paris" $77.—

Železnica od Havre do Ljubljane — — — $ 14.73

Vozni list iz New Yorka do Ljubljane in nazaj do New Yorka s parnikom "Paris" samo — — — — — — — — $166.—

(Davek posebej.)

Pišite takoj za brezplačna pojasnila, da Vam pravočasno preskrbimo povratno dovoljenje, potne liste in potrebne vizeje.

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU

FRANK SAKSER

216 West 18th Street New York, N. Y.

BANKOVCI RAZNIH DOB

Poročila iz Tosia javljajo, kakor je bilo že poročano, da nameravajo tam izdajati zanaprej svilene bankovce, da bi na ta način pomagali svileni krizi.

Ta navica ni za nas nič novega. Papirnati bankovci so že dokaj star izum. Saj je znano, da so nekdaj delali bankovče iz usnja, lesa ali celo iz roževine. Prve bankovce, ki so se izdajali na obresti, je uvedla Angleška v 17. stoletju. Francija ji je sledila 1701. l., Avstrija pa leta 1762 s svojimi bančnimi listi v Prusiji.

Toda papirni denar je veliko starejši, in je bil v Kini že 9. stoletja v rabi. Beneški popotnik Marco Polo, ki je živel včasu Rudolfa Habsburškega, poroča v svojih "Mirabilia mundi", da so imeli Kitajci papirni denar. Ti bankovci so imeli pečat velikega kana z označbo vrednosti in ljudje so jih morali sprejeti kot pravi denar.

Toda v Evropi še ni pokazal gospodarski napredek potrebe, rabiti mesto kovinastega denarja papirnatih bankovcev. Le v časih obleganja ali vojne so se posluževali papirja mesto zlata in srebra. Posebno se je izkazalo za to pripravno usnje. Navadno je bila to le nakaznica za poznejše plačilo. Najstarejše poročilo o takem nakazilu je iz časov Konstantina Kopronima l. 743., nato iz Benetk l. 1122 in iz vojn Angleškega Janeza brez dežele. Francija si je privoščila to novost pod kraljem Ludovikom IX. Vtisnjeni zlati in srebrni žeblji so značili vrednost. Leto 1848 je prineslo tudi Češki in ostali Avstriji usnjat denar, pa le iz privatnih virov.

Denarna stiska po svetovni vojni je prisilila večje občine in podjetja, da so izdale zasilni denar, ki je bil včasih tudi iz usnja. (Tovarna usnja Vogel v Mattighofen leta 1920.)

Pa ne le usnje, tudi steklo, porcelan, gumi, kost so uporabljali za izdelavo bankovcev. Porcelan najprej v Vzhodni Aziji, pozneje tudi v naših krajih, dokler ni naposled Saška leta 1921 izdala v porcelanu v Meisenu enomarknih in dvomarknih enot. Delali so celo poskuse za državni denar.

Če torej segajo Japonci sedaj po svili, je to razumljivo: Česar ima kdo v izobilju, to mora najprej porabiti.

To in ono

IZ VSEH DELOV SVETA

POKOPALIŠČE SLONOV

Pri kopanju zemlje za neki kanal so v Palermu v bližini takozvanega Angleškega vrta izsledili pokopališče slonov, ki meri v globino 30 m. Na pokopališču so izkopali trideset slonovih okostnjakov. Našli so tudi vsa okla in zobe, ki so bili dobro ohranjeni.

Vodja geološkega zavoda palermske univerze, ki so ga poklicali k najdišču, je izjavil, da so okostnjaki slonov po njegovi sodbi stari okolu trideset tisoč let. Najbrže je slone zasulo pri kakšni potresni katastrofi. Okostja slonov zbirajo in jih bodo prenesli v palermski muzej, kjer bodo velika privlačnost za tujce.

RODBINSKA IMENA V TURČIJI

Turška vlada je sklenila novo reformo, ki posega globoko v življenje turškega ljudstva. V šestih mesecih t. j. do polovice 1933. si mora vsaka družina izbrati rodbinsko ime. Doslej so imeli Turki večinoma samo imena brez priimkov, in še ta so bila večinoma arabskega porekla in verskega pomena. Zdaj si vsaka družina lahko izbere poljubno rodbinsko ime, katerega pa mora oblast overoviti. Prednost teh imen bo ta, da bodo pristno turška.

287 DOKTORSKIH DEL O VERSAILLESKI POGODBI

Kakor poročajo listi, so doslej napisali kandidati za doktorski naslov v Nemčiji 287 disertacij, ki obravnavajo versailleško mirovno pogodbo. Med njimi obravnava 28 disertacij zgodovinske dogodke pred svetovno vojno, 8 jih ima za neposredni predmet vojno krivdo, 42 se jih bavi s teritorialnimi določbami, 13 s kolonijami, 102 desertacijih obravnavajo pravno plat versailleske pogodbe, 40 del pa določbe o reparacijah in financah. Na koncu statistike stoji še 21 del, ki se bavijo z gospodarskimi posledicami miru, 25 tem o rekah in prekopih ter 8 disertacij o razorožitvenem problemu.

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3

Ima vlog nad 430.000.000 Din.

JE NAJVEČJA REGULATIVNA HRANILNICA V JUGOSLAVIJI

ZA VSE VLOGE JAMČI MESTO LJUBLJANA Z VSEM SVOJIM PREMOŽENJEM IN Z DAVČNO MOČJO

Vloge se sprejemajo na knjižice in na tekoči račun. Naložbe proti odpovedi se obrestujejo po dogovoru kar najbolj ugodno. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica sama. : : :

ROJAKI, ki hočete nalagati svoj denar v stari domovini, obrnite se na Mestno hranilnico ljubljansko! Denar morete poslati po vsaki banki, hranilnici pa pišite, po kateri banki ste denar nakazali, kdaj in koliko. Napišite tudi svoj natančen naslov, da Vam more hranilnica odgovoriti. — — — — — — — — — —

VSAKDANJI KRUH

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

Za Glas Naroda priredil I. H.

69 (Nadaljevanje.)

Mnogo usmiljenih rok drži obupano mater pokonci. Glavo nasloni na ramo prijateljce in držeč Eli za roko, se gospa Režekova maje skozi sobo.

— Tako, tako. Potolažite se malo, — ji prigovarja Bukovčeva. — Pojdimo malo ven na sveži zrak. Pojejte saj eno jabolko; gotovo še nimate ničesar v želodcu. Tako! — Pelje jo v prodajalno in vsi se drenjajo za njima.

Tu je bil zrak boljši; ne tako plesniv. Zrak je prihajal skozi vrata.

Režekova sede na sodček. Ko gleda po trgovini, se prične zopet nekoliko zavedati. Prične tudi govoriti.

Čutila se je olajšano, ko je vse na dolgo pripvedovalo in ženske so jo prekinjale z "oh" in "ah".

Kaj je še včeraj delala Greta, kaj je jedla, kaj je govorila, kako je danes zjutraj ležala v mizni postelji — vse je natančno povedala.

— In grem v kuhinjo, o pol sedmih — in hotela sem pristaviti kavi — spala je še. Pogledam jo, kolikor je bilo pri slabi razsvetljavi mogoče videti, pač čudno. Pokličem jo: — No, Greta? — Primem jo za roko: — Kaj pa ti je že zopet? Greta! — — — Popolnoma mrzla! — — — Ko bi bila to vedela! Saj bi ji bila vse, vse naredila.

Mati zopet prične krčevito jokati ter zakrije obraz s premočenim robcem.

— Žalostno, žalostno! — se oglase v zboru ženske.

— Žalostno—?! — pravi lepa, rožnata služkinja z belim predpasnikom in pri tem sune s svojo košaro drugo služkinjo. — Kaj, gospodična, ko bomo me bolne, bo vse bolj žalostno. Za nami ne bo noben pes zalajal. Moremo biti že mrtve in pokopane, predno bodo naši domci izvedeti. Pri prejšnji službi sem dobila revmatizem v členkih —

— Potem ste pa gotovo spali v kopalni sobi, — jo prekine neka ženska.

— Spočetka sem se vlačila, nič nisem rekla, — človek vendar ne sme biti preveč siten — potem pa, ko nisem mogla več, so me hoteli spraviti v bolnišnico.

— Seveda, v bolnišnico! Pa je bila polna, kaj ne?

— En teden sem morala še ležati pri gospodi, — zelo so skrbeli za me, to moram reči — toda gospa je imela sedaj polne roke dela. V sobi ni bilo peči, in zima, in jaz tako trda, nisem se mogla premakniti, morali so me pitati.

— To ni še nič, — zaupije druga, — ko sem jaz imela živčno mrzlico, sem takoj prvo noč hotela skočiti skozi okno. In morali so me zvezati.

— Mene so pa morali štiri ure voziti okoli z zlomljeno nogo, predno so se me znebili v neki bolnišnici.

— Kaj poveste!

— Žalostno!

— No, kaj takega!

Majhno lepo služkinjo so vedno motile; vsaka je hotela povedati svoje trpljenje. Konečno vendar more povedati:

— In ko pridem v bolnišnico, sem morala še pet tednov na enem mestu ležati. In potem — v službo seveda nisem mogla nazaj — potem pa grem domov. Moja mati je vdova — in še sedem majhnih otrok — veselje ni bilo preveliko! O, tega potovanja celo življenje ne bom pozabila. Nisem mogla niti sedeti, niti stati in nisem vedela, kako bom zdržala. Potem pa še eno s polomljenim vozom s postaje v vas, v dežju in snegu.

— Ali ste sedaj zopet popolnoma zdravi? — jo vpraša neka žena.

— O, da; samo majhna srčna napaka mi je ostala.

Mlada služkinja se sladko zasmeje, nato pa s strahom pogleda Režekovko, če ji zaradi smeha ni zamerila.

Toda Režekovka je bila zatopljena v svoje misli. Tudi druge pripovedujejo slične dogodljaje in polagoma postane razgovor zelo živahen.

Režek, Mina in Berta so sami ostali v sobi. Vsi stoje ob postelji. Stari še vedno s sključenim hrbtom in sklenjenimi rokami. Njegov pogled obstane na mirnih potezah mrtvega otroka. Nobena žila ne gane v njegovem nagubanem obrazu in solze mu teko po licih. Najbrže jih ni niti čutil, kajti pusti jih teči.

— Oče, saj boste zaradi jokanja še oslepeli! — Mina ga prime za roko. Zdaj prične tudi sama jokati. — Oče, pustite jo, kajti tako je najboljše za njo.

— Da, za Greto je to najboljše, — pravi stari s povdarkom. — Toda za —

Ne pove dalje in Mina ne ve, koga je mislil.

Berta stopi poleg, ne da bi se ganila. Njen pogled se je zapičil v voščeni obraz. Njene trepalnice se ne ganejo, nobena solza ne zmoči njenega očesa. Bila je kot zakleta.

To tedaj je bila smrt —! Še nikdar ni videla mrliča; samo nekaterikrat, še prej pri materi, majhne mrtve otroke; pa so bili kot kaka igrača.

Tukaj je prvi mrtvi človek.

Globoko dihne — to ni bilo nič hudega! Ni se mogla premagati; prime za rob odeje in jo pridvigne, da pogleda trdo, velo postavico. Z roko pogladi ozke prsi, nato roke, vrat, lica. Vse je ledeno mrzlo. Toda nobenega strahu ne občuti. Celo lase ji pogladi s čela.

Ko se Berta čez pol ure preriva skozi prodajalno, je bilo le še malo žensk; večinoma so že šele po svojih opravkih.

Tudi Režekovka je že stala za mizo; z desnico daje neki kupovalki zavitek čebule, z levico pa si briše solze.

Iz bližine prinese neka deklica venec za mrtvo Greto.

Daleč zunaj, za zadnjimi hišami je bujno cvetel geranij, ki ga je Mina posadila. Zelene važe, ki jih je mala Eli igraje položila na grob, so lepo ozelene. Veter je prinesel različna semena, plevel in regrad je pogamjal iz trave.

Režekova mati ni nikdar imela boljšega otroka.

Vsako nedeljo popoldne je šla s plapolajočim črnim pajčolanom, z zeleno škropilnico in je zalila grob.

Eli, ki je prihajala z materjo, se je medtem igrala med grobovi. Nikdar ni šla s pokopališča, ne da bi bila na kakem grobu ukradla cvetlico.

Režek ni hodil z njima na pokopališče. Kot ponavadi, je sedel sam doma, kadil in pil. Toda njegov obraz se je ves zgrbančil.

Artur je še vedno delal v tiskarni in je bil saj na videz zadovoljen. Plača mu še ni bila zvišana. Še vedno ni imel drugega dela kot umivati tiskarske valjarje; polagati v stroj okvirje in jih zopet odnašati ter čistiti in mazati stroje. Toda našel je nekaj tovarišev, proti katerim se je bahal s svojo izobrazbo. Vedno je imel med njimi prvo besedo in je vsakikrat razsodil s tako gotovostjo, da je bil vsak prisiljen potrditi mu.

Samo s stavci se je vedno prepiral. To so bili domišljavi in ošabni! Domišljevali so si, da so že sami napisali knjigo, ako so se igrali s črkami.

Tako je govoril Artur, ki je trdil, da razume ravno toliko, ako ne še več. Saj je vendar svojo mladost zapravil med knjigami. Ti naduti stavci ga ne bodo ugnali! In tako je bilo navzlic ropotanju strojev mogoče vedno slišati njegov glas.

Posebno z nekim bledim, nervoznim staveem sta si bila vedno v laseh. Ako je le mogel, mu je kaj ponagajal. In če se je zelo razjezil, so se Artur in njegovi tovariši smejali. Zvečer so ga v pivnici hvalili zaradi njegovega poguma in Artur je udaril po mizi in naročil za vse pivo.

(Dalje prihodnjič.)

POTOMCI KRIŽARJEV NA KAVKAŽU

Ko je turški sultan Saladin navalil na križarje, je pobegnilo iz Palestine mnogo Kristovih vojščakov. Saladin jih je pa neusmiljeno preganjal in begunci so prispeli končno v gorske kraje med zasnežene vrhove, globoke prepade in divje hudournike. Pa tudi tu niso bili varni pred Saladinovo osveto. Križarji so se umikali vedno višje v gore, za njimi so pa prodirali kruti Saraceni. Že na meji večnega snega so beli vitezi zagledali pred seboj odpirajočo se gorsko kotlino. Komaj vidna ozka stezica je vodila doli v raj večne pomladi. Previdno so se križarji spustili v toplo domovino, komaj so se pa razgledali po nji, so se pojavili na stezi nad njimi Saraceni. In tedaj se je zgodilo nekaj nepričakovanega. Z zasneženega gorovja je pridrvel plaz, ki je vlekel za seboj kamenje in prst, tako da je nevernikom zagradil pot. Križarji so bili rešeni, toda za vedno jim je bila odrezana pot iz bogate doline.

Minila so stoletja, spomin na križarje pa živi na Kavkazu še vedno, čeprav ni znano, kje leži tista dolina. Dolgo so smatrali za potomce križarjev Osetnice, slednjič je bila pa ta čast priznana Hevzurom, ki pomeni njih ime v gruzinščini prebivalci doline. Njihov jezik je najbližji gruzinščini, s tem pa še ni pojasnjena tajna tega narodiča, ki šteje samo 8000 pripadnikov. Hevzuri žive večinoma v dolini Arhotion ,kjer so si zgradili več mestec, ki je med njimi največje utrjeno mesto Šatil.

Od drugih kavkaških plemen se bistveno razlikujejo. Celih 11 mesecev v letu ni mogoče priti v dolino, ker so vsa pota zasnežena. Pa tudi sicer se lahko pride v dolino samo po debeli vrvi, pritrjeni na strmo skalo. Za tako pot je pa treba imeti pogumno srce in zato pride'o k Hevzurom le redki gostje. Dolina Hevzurov je pa kljub temu pribežališče preganjanjih, ki so tu varni. Hevzuri nudijo že od nekdaj zavetišče političnim zločincem. — Med rusko revolucijo so se zatekli k njim boljševiki in njihovi nasprotniki in Hevzuri so oboje sprejemali enako gostoljubno.

Po svoji zunanjosti so Hevzuri zelo originalni. Še zdaj gredo na sovražnika ali na lov v polni opremi srednjeveškega viteza. Na orožju, mečih in kopjih, ki se podedujejo iz rodu v rod, so gravirane postave vitezov, grbi in latinski napisi, kakor "Genua", "Vivat Stepan" itd. Hevzurski dvoboji se vrše strogo po srednjeveškem načinu. Mlado dekle lahko z zamahom robca ustavi dvoboj. Boreča se poklekneta pred njo, raztrgata robec na dvoje in vsak si pritrdi svoj del na ščit. Vera Hevzurov je enako pestra, kakor ves način njihovega življenja. So španski kristjani. Kadar zakoljejo ovna, pomakajo v njegovo kri palice in se križajo. S tem je izčrpano vse njihovo krščanstvo. O Kristusu in njegovih naukih nimajo niti pojma, vendar pa praznujejo nedelje. Sicer pa tudi v petek, v soboto in ponedeljek ne delajo. Poligamije ne trpe, moški so zelo sramežljivi, na ulici je ena stran določena za moške, druga za ženske in živino. Žena lahko zapusti moža, kadar hoče in ga lahko javno osmeši, ne da bi jo doletela najmanjša kazen.

ŽIVLJENJE MED STRUPENIMI KAČAMI

Ravnatelj znanega kačjega parka Port Elizabeth v Afriki Fitz Simons je izdal zanimivo knjigo "Kače", ki v nji pripoveduje o svojih doživetjih med kačami. V Port Elizabethu izdelujejo serum proti kačjemu strupu. Zbranih imajo 120 raznih vrst strupenih kač, med njimi tudi najnevarnejše, kar jih je na svetu. Večino novih kač dobivajo po pošti. Pošiljke s strupenimi kačami pa niso vedno dobre in temeljito zavarovane, tako da se rado pripeti, da kače med vožnjo zlezejo iz zabojčkov.

Za poštne uradnike so pošiljke kač zelo neprijetne. Večkrat se zgodi, da vsi razburjeni telefonirajo v kačji park, naj takoj dvignejo pošiljko kač, ker ne morejo prevzeti odgovornosti za varnost poštnega osebja in občinstva. Ko je nekega dne ravnatelj Simons na telefonični poziv prihitel na pošto, je našel vsa vrata zaprta. Na pošti niso uradovali, kajti uradniki niso hoteli v pisarne, dokler bi kačje pošiljke ne bile odstranjene. Cene kač, ki jih pošiljajo v kačji park, so različne. Kače se plačujejo navadno po dolžini in posledica je, da se dolžina večkrat pretirava. Zato pride med lovci kač in uradniki kačjega parka do sporov.

Kačji park je sicer zastražen, vendar pa tatvine kač niso izključene. Lovci kač se priplazijo ponoči v park, ukradejo nekaj kač in jih prodajo parku nazaj kot novo robo. Tako si prihranijo trud in pride'o do lažjega zaslužka. Ko so nekega dne izginile najnevarnejše kače, so začeli iskati tatu, toda vse iskanje je bilo zaman. Čez nekaj tednov se je pa javil lovec kač in ponudil odškodnino za ukradene kače. Ker se je vedel nekam sumljivo, so ga aretirali in priznal je, da je ponujal na prodaj kače, ki jih je bil sam ukradel. Obenem je pravil, kako nevarno in težko je bilo ukrasti kače, ki jih je odnesel domov v vreči. Bil je v smrtni nevarnosti, ko jih je lovil in spravljal v vrečo. Dejal je, da zasluži za svoj pogum odškodovanje, pa so mu prisodili mesec dni zapora.

Fitz Simons je posvetil velik del svoje knjige čuvaju kačjega parka. Ni lahko biti tak čuvaj. Čuvaja v Port Elizabethu so kače že šestkrat smrtno pičile. Vsak drugi bi bil vsak pik plačal z glavo, čuvaj Jean je pa srečno prestal vse pike in celo strup velike klopotače mu ni mogel do živega. Kljub smrtni nevarnosti je mož zelo lahkomiselno in rad brska v bazenu, kjer se skriva večina kač, da poišče novčiče, ki jih mečejo ljudje v bazen.

Najnevarnejša je kača po imenu Mamba, ki živi na drevju. Fitz Simons je dal tej kači svarilno ime "Attila". Domačini ji pa pravijo Mamba, senca smrti. Ta kača prebiva med vejami košatih dreves in zasleduje človeka tako hitro, da ga dohiti, pa naj še tako beži pred njo. Človek, ki ga piči Mamba, je mrtev v dveh urah. V prejšnjih časih so podlegli strupu teh kač tisoči ljudi. Cele družine so bile iztrebljene. Mamba se rad splazi tudi v kočo in preseneti speče prebivalce. Zdaj je nevarnost manjša, ker učinkuje serum zelo dobro in je rešil že mnogim ljudem življenje.

DRAGINJA V RUSIJI.

United Press poroča iz Moskve, da so se življenjske razmere v zadnjem času močno podražile.

Nekateri predmeti so poskočili v ceni do 2000 odstotkov.

Kilogram mesa stane sedaj 6 rubljev, medtem ko je še nedavno stel 2.19 rublja.

Podražitev vseh živil priča tudi o tem, da se nahaja ruski denar v stanju inflacije.

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU
(FRANK SAKSER)
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.
PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

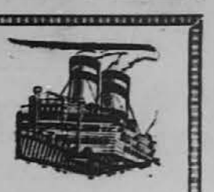

2. decembra:
Olympic v Cherbourg

3. decembra:
Rex v Genoa

6. decembra:
Saturnia v Trst

7. decembra:
Europa v Bremen
Pres. Roosevelt v Havre

8. decembra:
Berlin v Bremen

9. decembra:
PARIS (BOŽIČNI IZLET) Havre
Albert Ballin v Cherbourg
Majestic v Cherbourg

10. decembra:
Roma v Genoa

13. decembra:
Hamburg v Cherbourg

14. decembra:
Majestic v Cherbourg
Berengaria v Cherbourg
Conte di Savoia v Genoa

15. decembra:
Bremen
Leviathan v Cherbourg in Bremen

21. decembra:
Champlain v Havre
Pres. Harding v Havre
Deutschland v Cherbourg

22. decembra:
Dresden v Bremen

23. decembra:
Olympic v Cherbourg

27. decembra:
Europa v Bremen

23. decembra:
New York v Cherbourg
Manhattan v Havre

30. decembra:
Olympic v Cherbourg

4. januarja:
Majestic v Cherbourg
Albert Ballin v Cherbourg

5. januarja:
Bremen v Bremen

6. januarja:
Rex v Genoa

7. januarja:
Lafayette v Havre

11. januarja:
Leviathan v Cherbourg
Aquitania v Cherbourg
Hamburg v Cherbourg

14. januarja
Champlain v Havre
Europa v Bremen
Conte di Savoia v Genoa

18. januarja:
Pres. Harding v Havre
Deutschland, Cherbourg

29. januarja:
Olympic v Chedbourg

21. januarja:
Bremen v Bremen
Saturnia v Trst
Paris v Havre
Veedam v Boulogne sur Mer

25. januarja:
Manhattan v Havre
New York v Cherbourg

26. januarja:
Berengaria v Cherbourg

28. januarja:
Lafayette v Havre

31. januarja:
Europa v Bremen

ITALIAN LINE
"ITALIA" — "COSULICH"
1 State Street, New York
DIREKTNA SLUŽBA V TRST
na razkošnima parnikoma
SATURNIA ..... 6. dec.
VULCANIA ..... 22. dec.
EKSPRESNA SLUŽBA IZ NEW YORKA DO SLOVENIJE PREKO GENOVE V 7 DNEH
REX ..... 3. dec.
Conte di SAVOIA .. 14. dec.
DRUGA ODPLUTJA
ROMA ..... 10. dec.
Conte GRANDE .. 7. jan.
Krasni Prostori Izborna Kuhinja
Vprašajte lokalne agente ali to družbo.

V JUGOSLAVIJO
Preko Havre
Na Hitrem Ekspresnem Parniku
PARIS
9. DECEMBRA
20. Januarja — 10. Februarja
CHAMPLAIN
21. Decembra — 11. Januarja
LAFAYETTE
5. Januarja — 28. Januarja
NIZKE CENE DO VSEH DELOV JUGOSLAVIJE
Za pojasnila in potne liste vprašajte naše pooblaščene agente
French Line
19 STATE STREET, NEW YORK

CENA
DR. KERNOVEGA BERILA JE ZNIŽANA
Angleško-slovensko Berilo
(ENGLISH SLOVENE READER)
Stane samo
$2.—
Naročite ga pri
KNJIGARNI 'GLAS NARODA'
216 West 18th Street
New York City

Vsakovrstne
KNJIGE
POUČNE KNJIGE
POVESTI in ROMANI
SPISI ZA MLADINO
se dobi pri
"GLAS NARODA"
216 W. 18th Street New York, N. Y.
POPOLEN CENIK JE PRIOBČEN V TEM LISTU VSAKI TEDEN

Božični prazniki so pred vrati
Letos ne bodo tako veseli kot so bili prejšnja leta, toda sleherni jih bo praznoval v spominih na staro domovino.
Nikdar ni spomin na domovino in na svojce tako jasen in svetal kot v božičnem času.
Pa tudi naši domači o Božiču nestrpno čakajo pisma iz Amerike
Veseli so pozdravov in voščil, najbolj jih pa razveseli denarna pošiljatev.
DINARJI SO SEDAJ POCENI
Pošljite božična darila v obliki denarne nakaznice s posredovanjem
Metropolitan Travel Bureau (Frank Sakser)
216 West 18th Street New York, N. Y.

Poziv!

Izdajanje lista je v zvezi z velikimi stroški. Mnogo jih je, ki so radi slabih razmer tako prizadeti, da so nas naprosili, da jih počakamo, zato naj pa oni, katerim je mogoče, poravnajo naročnino točno.

Uprava "G. N."